

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemani:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Zahaja vsak dan zvečer izvenredni modello in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
pol leta 15—
četrt leta 7-50
na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Državni zbor.

Dunaj, 4. junija.

Celo današnje sejo je porabil eden edini govornik. Rusini markirajo — za enkrat je ta izraz dovoljen — obstrukcijo proti novim davčnim zakonom, vztrajajoč pri svojem gestu: Brez galske volilne reforme nikake finančne reforme. Povedali smo že, da tega gesla ni vzeti doslovno in tudi današnji obstrukcionistični govor poslanca Budzinowskega ne pomenja nikake nevarnejše akcije Rusinov, že radi tega ne, ker imajo v debati prigradenih premalo govornikov, da bi mogli razpravljati trajno zavleči, ali sploh onemogočiti. Rusini imajo sicer dva manjšinska poročevalca, posl. Budzinowskega, ki je govoril danes ter bo svoja izvajanja še tudi v jutrišnji seji nadaljeval, ter posl. Holuboviča. Zbornici je ta nekoliko počasni začetek razprave skoraj dobrodošel — saj se nobenemu prav ne ljubi, se podvzati s predmetom, kateri v prebivalstvu ne uživa nikakih simpatij.

Nevarna bi pa postala situacija v trenutku, ako bi pričeli Rusini svoje obstrukcionistične namene resnejše izvajati ter prenesli svojo taktiko tudi v proračunski odsek, ki pripravljajo proračunski provizorij za drugo branje. V tem hipu bi bila kriza parlamenta ali pa vlade neizogibna, ker je proračunski provizorij terminiran in bi moral nastopiti s 1. julijem, ali rešim § 14., ali pa poprej — demisijska kabineta. Značilno je, da se v parlamentu splošno pričakuje, da bo najpозnejše na jesen grof Stürgkh odstopil. Gotovi krogi delujejo že danes na to, da porinejo kandidaturu naučnega ministra Hussareka v ospredje, ki si tudi sam išče prijateljev na vseh koncih in krajih.

Ostrejši klerikalni in reakcionarni veter, ki veže zadnji čas po avstrijskih političnih poljanah, lahko zanese tega pronisiranega služabnika klerikalnih interesov na prvi državni fotelj.

V proračunskem odseku se vrše prav živahne razprave, ki veljajo deloma dogodom, kateri so v zvezi z zunanjo situacijo in pa z žalostno izdajalsko afero polkovnika Redla.

Poslanec Choc je včeraj silno ostro poudarjal, s kako neenako mero se tudi pri vojaštvu postopa. Ako se je tu in tam pojavilo med slovanskimi vojaki mnenje, da je žalostno, ako bodo primorani streljati na lastne brate, se je proti njim izvajala vsa strogost in brezobzirnost. Slovanski vojaki bi bili prevzete dolžnosti gotovo izvršili, tem strašnejše pa je, da je istočasno mogel izdajati nemški visoki oficir nasprotniku najtajnejše načrte.

V proračunskem odseku nastajajo sicer vedno večje težave: mnogo poslancev se ogreva za predlog, da naj se potrebni krediti za izvedenje uradniške pragmatike vpostavimo že v začasni proračun ter tako opusti junktim med finančno reformo in uradniško pragmatiko. Vlada se tel nameri seveda na vse kriptje upira, stranke večine so v veliki zagati. — Posl. Némec je povrh še predlagal, da naj se od državnega zbora že dovoljena vsota 17 milijonov za izboljšanje plač železniškim nastavljenem tudi sprejme že v budgetni provizorij. Težišče parlamentarne situacije se nahaja torej bolj v proračunskem odseku, kakor v plenumu.

V včerajšnji seji tega odseka se je odigral prizor, ki je imel za neposredno prizadetega silno neprijetne posledice. Posl. Verstovšek je v parlamentu znan kot eden izmed onih, ki svoje besede nikdar ne znajo umeriti po pravilih parlamentarne dostojnosti. V govoru, ki ga je imel včeraj v budgetnem odseku kot zastopnik Sustersičevega kluba, je udrihal nekritično po vseh in vsem in pri tem tudi proglasil, da so poljski finančni ministri od Dunajevskega do Zaleskega državo sistematično gonili v prepad ter rušili njeno gospodarstvo. Poljski klub si takih neosnovanih žalitev seveda ni dal dopasti. Poljski poslanci so proglasili, da jim je sicer vse eno, kaj govori posl. Verstovšek kot oseba, da pa zahtevajo zadoščanja, ker je dr. Verstovšek govoril kot zastopnik hrvaško-slovenskega kluba. — Na Verstovškovo opravičenje niso reflektirali, pač pa je moral danes dr. Sustersič, kot načelnik »Hrvaško-slovenskega kluba« prositi načelnika »Poljskega kluba« dr. Lea in pa finančnega ministra Zaleskega odpuščanja ter obljube.

biti, da se podobni nevalificirani napadi ne bodo ponovili.

Poslovniški odsek razpravlja o podaljšanju poslovniškega provizorija. — Proti podaljšanju za celega 1½ leta, pa se navajajo tehtni argumenti.

Poslanec dr. Ravnihar je vložil danes interpelacijo do finančnega ministra v zadevi zapostavljanja slovensčine pri c. kr. davčnih uradih na Kranjskem. Interpelacija izjavi, da morajo davčni uradi potrditi in obvestila o prejemkih in izplačilih v sodnih spisih zabeležiti izključno v nemškem jeziku. To tudi tedaj, ako je predlog stranke, sodni sklep in sploh ves akt slovenski in celo tedaj, ako stranka izrecno zahteva slovensko rešitev. Dotične zabeleže niso nikaka »notranja uradna zadeva«, ki bi eventualno opravičevala omenjeni ukrep finančnega ravnateljstva, ampak obravnavajo in posredujejo zadeve zasebnih strank. Torej imajo le te same odločevati, v katerem jeziku so zapisane one zaizjave. Interpelacija končno zahteva, naj finančni minister odkrito razodene, je li ima v tej zadevi v resnici svoje prste vmes višje deželno sodišče v Gradcu, dalje pa, da fin. minister ukrene, da se omenjeni ukaz finančnega ravnateljstva, ki nasprotuje dosednji praksi, preklicuje.

Zdravitev šoštanske posojilnice.

Iz »Straže« posnamemo, da bodo rešili sedaj klerikalci, zlasti poslanec dr. Verstovšek, šoštansko posojilnico na ta način, da bodo zmerjali liberalce. Liberalci bodo vsled tega tako prijazni, da bodo prinesli denarja, kolikor bude dr. Verstovšek predpisal. Na ta način zadružnikom ne bude treba nič plačati. »Straža« bude razkrla tudi falotstvo, kakor pravi, ki obstoji v tem, da so šoštanski posojilnici narasli stroški pravi. Pri tem bude opustila »Straža« povedati, da so te pravde in stroške povzročili — klerikalci in Nemci. Tudi ne bude »Straža« pisala o tem, da je tožil posojilnico v

Šoštanju še meseca oktobra lanskega leta ne morebiti kak liberalni odvetnik, ampak dr. Benkovič kot zastopnik Janeza Tajnškega zaradi 1460 kron 05 v. Pravdne stroške je plačal dr. Benkovič zastopnik posojilnice dr. Kukovec. Mislimo, da tudi združna zveza v Celju ne občuti potrebe podariti nevhvaležnim zadružnikom posojilnice v Šoštanju posojilo, katero je tja dal sorodnik Ivana Vošnjaka. Tudi člani združge, ki se ne brigajo za občne zbornice in za volitev načelstev, ne smejo prezreti, da so za to po zakonu odgovorni s celim svojim premoženjem. Nas prav veseli izvedeti, da je poslanec šoštanskega okraja dr. Vrstovšek sklenil, stvar popraviti, četudi je prišel zelo pozno do spoznanja svoje dolžnosti. Dr. Kukovec rad prepusti dr. Vrstovšku vse zasluge v ti zadevi, tudi prepustja »Straži« svobodo obkroževanja, do one meje, kolikor se ji to po zakonu dozdeva varno. Samo dvom si dovolimo izraziti, da bude kdo liberalce na ta način pripravil k plačilu morebitnega primanjkljaja, katerega pokrije zadene po zakonu varovance dr. Vrstovška iz svojega žepa, ker mu posojilnica ni dala gotovine na razpolago in so izdatki dr. Kukovca v gotovini še danes neporavnani. Da so klerikalci po dr. Benkoviču še pred 14 dnevi v zadevi Marije Brbenik po nepotrebnem celo rubili šoštansko posojilnico, o tem bude »Straža« molčala. Ves svet ve, da se je »liberalce« dr. Kukovec kot zastopnik šoštanske posojilnice in ne zadružne zveze v Celju, toliko trudil za ozdravitev razmer te posojilnice skozi več let, da mu mora biti večno žal, da je to storil za tako nevhvaležno ljudstvo, kakor so člani šoštanske posojilnice. Vendar spada po mnenju »Straže« k delu za ozdravitev šoštanske posojilnice vpiti nad liberalci, ki se morajo le smejeti neumnim grožnjam. Liberalne stranke ne veže nikakšna dolžnost pokrivati primanjkljaj, ki ga je povzročil Ivan Vošnjak.

Lukacseva afera.

V utemeljitvi razsodbe v procesu Lukacs — Desy izvaja sodni dvor:

Sodni dvor konstatira, da je finančni minister l. 1900. kupil svojo lastno hišo za erar za 12.276 K in da je leta 1911. prodal svojo drugo hišo za 85.000 K kalsburški hranilnici, kakor tudi, da si Lukacs pri poslednji prodaji ni pridobil na nepošten način premoženja in da ni oškodoval erarja.

Kar pa se tiče ogrske banke, smatra sodni dvor za dokazano, da je banka za časa sklepa raznih pogodb z državo izplačala vsega skupaj 4 milijone z vednostjo Lukacsevo ministrskemu predsedniku, ki jih je vporabil v strankarsko politične svrhe. Vsled tega izjavlja sodni dvor, da je, čeprav se izraza panama ne more dokazati, prepričan, da je s stališča morale nedopustno, da minister, ki nosi pravno in politično odgovornost, sprejema denar od podjetij, ki so v pogodbenem razmerju z državo in katerih kontrola spada v ministrov delokrog, ker nastaja sum, da minister tega denarja ni sprejel, ne da bi napravil kakšno protiuslugo. Ker je sodni dvor mnenja, da so od obtoženca dokazana in od sodnega dvora kot resnična smatrana dejstva dovedla do zaključka, ki ga vsebuje izraz »panama«, tedaj ta izraz ni kazniv in je moral sodni dvor obtoženca oprostiti.

Vest, da bo Lukacs priporočal grofa Tisza za svojega naslednika, se na meroadajnem mestu potrjuje. Ker je grof Tisza pripravljen sprejeti sestavo ministrstva, je treba s tem računati, da pride namesto Lukacsevega kabineta Tiszova vlada. S tem bi bila kriza hitro rešena, obenem pa tudi dana smer bodoči politiki. Tisza bo najbrže sprejel v svoje ministrstvo člane Lukacsevega kabineta. Ministrstvo bo še dopolnjeno z ministrom a latere. Za predsednika državne zbornice bo najbrže izvoljen dosedanj podpredsednik pl. Beöthy. Delovna stranka seveda predvsem na to dela, da prepreči, da bi povzročila ministrska kriza izpremembo o splošni politični smeri. Obdržati hočejo dosedanja politiko, da ostanejo pri moči. Vsekakor pa je v krogih vladne stranke zastopana še druga smer, ki deluje na to, da konč-

LISTEK.

Notarjeva sablja.

Spomini strahopetnega junaka.

Francoski spisal Louis d' Hurecourt; preložil Vladimir Svetek.

(Dalje.)

Nadaljeval je:

— Jaz, Jaques-René-Policarpe Le Bâtes de Malancel, zdrav na duhu in na telesu...

Čudno je zažvigalo v zraku in umolknil je.

— Zdrav na duhu in na telesu, sem ponovil čez nekaj sekund, da opozorim, da sem gotov. Ker nisem dobil odgovora, sem se ozrl kvišku. Vikontovo truplo se je z nogami je oklepalo bokov njegovega konja, toda na ramah je manjkalo glave. Sovražna topova krogla jo je bila pravkar odnesla, ne da bi bila mojemu častitemu klientu in dragemu prijatelju pustila čas, da bi bil končal svoj stavek.

V tem trenutku je bilo dano povelje k naskoku, in konj je zdirjal v galopu za svojim tovarišem pri eskadronu ter odnesel svojega mrtvega jezdeca, pritrjenega vsled mrtvaške otrplosti na sedlo, s seboj.

Melanholično semi vtaknil pero, tintnik in kolekovani papir v torbico na sedlu.

Rabil sem te potrebščine naslednji dan pod precej čudnimi okoliščinami.

Živahno smo potiskali sovražnika, ki ga je bila naša lahka konjenica pravkar s sabljami poglala v beg, proti Berry-a-Bacu. Eno izmed njegovih stotnij smo prehiteli, in zaje sem jo s svojimi ljudmi v veliki pristavi, kjer se je bila utrdila. Vprašal sem se že z grozo, če bo treba obnoviti mesarsko klanje pri Herutebizu, kar je bil sovražnik iz pristave vihteti belo zastavo in smo začuli glas roga lahke infanterije.

— Parlamentirati hočejo, rečem Bucheryju. Kaj bo treba storiti?

Pozvati jih, da se vdajo, vraga!

— Poziv, bravo! to mi ugaja! sem vzkliknil. Dal ga bom sporočiti sovražnemu stotniku po svojem prvem pisarju Blaimissetu, ki bo govoril z njim osebno ali pa s kako prideleno mo osebo.

Najsi bi bil dejal k temu Buchery kar bi bil hotel, sestavljen sem na lepi poli kolekovanega papirja edini poziv v juridičnih terminih, ki ga je najbrže poveljnik katerekoli čete dobil, odkar svet stoji.

Pa kako sem se začudil, ko mi prinese Blaimisset, mudivši se par minut v notranjosti pristave, odgovor, sestavljen v istem slogu in istotako na kolekovanem papirju, toda z bavorskim grbom.

Stotnik oblegane stotnije je bil moj kolega, bavorski notar, ki je bil vpoklican ob splošnem pozivu svoje

dežele. Imel sem do njega največje obzire, kljub njegovemu nenavadnemu kroju, sestavljenemu iz višnjeve redingote in koničastega klobuka, ki ga je delal silno smešnega.

Sedela sva dobro uro skupaj ob šotorskem ognju, govoreča o kontraktih, precipuih, prokurah, licitacijah itd. Dolgo je bilo, kar se mi kaj takega ni pripetilo.

Slednjič sta se, medtem je cesar mislil sovražniku pasti v hrbet, da zveže zopet zahodne in severne posadke, veliki zavezniški armadi združili pred nami, več kakor dvestotisoč mož po številu, ter sta nas potisnili proti Parizu.

Kora maršalov Marmonta in Mortierjev, ki sta trobila k umiku, nista, združena po nevarnosti, štela skupaj več kakor približno osemstisoč pešcev in širitisoč konjenikov.

Od 14. do 29. marca smo se neprestano umikali preko neizmernih planjav. Champanjske in Brijske, takorekoko utopljene v valovih sovražne kavalerije. Vsak dan so nam križale pot nove uniforme. Cheval-légerji, huzarji in lovci vseh dežel sveta, so nas napadli po vrsti. Nosili so vsi bele naročnike na levih rokavih, da so se medsebojno spoznali.

Korakali smo vedno v štiristopih, se ustavljali, da smo odbijali njihove napade, se bojevali ves dan, in šotorili ponoči sredi neštevilnih sovražnih tabornih ognjev, ki so pokrivali ves prostor okoli nas, kolikor daleč je segalo oko.

Nisem izgledal več človeški; shujšal sem za polovico, en škric na sukni sem imel odtrgan, drugi je bil od krogel in bajonetnih sunkov preluknjan kakor čipke, in pri tem bi bilo sedalo mojih hlač mnogo pridobilo, da je bilo bolje pokrito. Moja kožuho nastala čepica je kazala znake prežgodnje plešivosti. Izgubil sem bil v Saint-Gondskem močvirju en škorenj, in nadomestil sem ga z neke vrste lovskim polškornjem. Bucherjeve iznajdbe, ki je bil sestavljen iz podkovanega kmetskega čevlja in kosa kozje kože, prevezanega, dlako na zunan, z vrstico.

Dolga brada, upala lica, udre in od mrzlice svetleče se oči, vse to me je tako izpremenilo, da me nikakor ni bilo možno spoznati, in kadar sem se slučajno znašel pred kakim zrcalom, me je spreletela groza in obrnil sem oči proč.

30. maja pred dnevom smo zapustili Charenton, in ob zori smo pričeli slavno bitko pri Parizu, kjer smo se morali boriti eden proti desetim, skozi dvanaest ur, preden smo bili strti od številca sovražnikov. Napadli smo plato pri Romainvillu in do ednajstih smo kljubovali sovražniku med mlinom na veter pri Malassisu in Bruyèreskim parkom.

V tem trenutku pa so pridrl od strani sovražne množice, in morali smo se umakniti v Belleville. Maršal Marmont je nastanil mojo stotnijo, ki je bila mnogo trpela, na ogalu velike ceste, na pariški strani v poslopju.

kjer se je nahajala destilerija alkohola. Vsi delavci so jo zapustili, to se umeje samoobsebi, ker so topove krogel in granate deževala pred nas, v kateri sami pa se je izvršilo že več bojev z bajonetom. V delavnicah je bilo še vse polno velikih bakrenih kotlov in sodov alkohola.

Vsak izmed nas je čutil, da je bilo vse izgubljeno. Buchery se je bil naslonil na zid; divje, s prekrizanimi rokami je gledal, kako mu je počasi curjala kri na tla iz lahne praske od bajoneta, na levem stegnu, ki ga ni hotel pustiti obvezati.

Zlomljen od utrujenosti sem se vsedel na tla pred oknom, potem ko sem bil razpostavil svoje ljudi, kakor sem najbolje mogel. Ostali smo tam precej mirno do treh popoldne, najbližji Parizu, in vsled tega najbolj oddaljeni od sovražnika, ki ga je maršal zadrževal pri vhodu v Belleville.

V tem trenutku se je polastila mojih ljudi nediscipliniranost. Poljaki, ki so ostali živi, so pričeli navzlic moji prepovedi se opijati s slabim žganjem, ki so ga bili polni sodi okoli nas. Kmalu so pridedili velikanski punč. Blaimisset je namreč oropal prodajalno nekega specerijskega trgovca, vsled tega so metali cele krhete sladkorja v velikanske kotle, jih napolnili z alkoholom ter jih zažgali ne oziraje se na nevarnost, da zažgo poslopje.

(Dalje prihodnjik.)

no odstrani abnormalne parlamentarne razmere.

Opozicija pa želi doseči popolnoma nov režim, ki naj bi pod vodstvom manj izpostavljenega politika, kakor je na primer Aleksander Wekerle, pomiril nasprotja, združil en del opozicije z delovno stranko ter tako preuredil konstelacijo strank. Če bi pa ostala dosedanja smer pod vodstvom Tisze, tedaj bo vodila opozicija proti tej vladi najostrejši boj. Ker pa se v deželi pojavlja močno gibanje proti dosedanji politični smeri, tedaj je upati, da bo ta boj opozicije proti vladi uspešen. Najbrže pa se bo cesar odločil za prehodno ministrstvo. Končna ureditev političnih razmer na Ogrskem pa naj bi se izvršila šele jeseni.

Zanimivo je, kako utemeljuje Lukacs svojo demisijo. Napram »Esti Ujszagu« se je namreč sledeče izjavil: Neposreden vzrok moji demisiji ne leži v večerajšnji razsodbi. Demisioniral sem zaradi tega, ker so mi moji živci odpovedali službo. Končno pa sem tudi človek in divje gonje, ki se proti meni vodi, ne morem več nadalje vzdržati. Demisioniral sem predvsem zaradi tega, da služim s tem političnemu miru ter omogočim, da zopet nastopijo normalne razmere. Upam, da bo zopet nastal mir, ko odstopim, ker je s tem opozicija dosegla svoj cilj.

Dogodki na Balkanu.

Srbsko - bolgarski konflikt.

Srbski vojni minister Bojanović se je izjavil v nekem pogovoru, da je izključeno, da bi Srbi zapustili od njih zasedena mesta Bitolj, Ohrid in Veles. Pravzaprav gre samo za ta tri mesta. Na vsak način zahteva Srbija in bo pri tej svoji zahtevi tudi ostala, da se ta tri mesta združijo s Srbijo.

Bolgarska in Grška.

Iz Aten se uradno poroča, da je prišlo med grško in bolgarsko vlado vsled pogajanj, ki so se vršila, do sporazuma. V že podpisanim protokolu se določa nevtralna proga med obema armadama, da se preprečijo spopadi.

Kakor poroča »Wiener Allgemeine Zeitung«, sta se Bolgarska in Grška principijalno sporazumeli glede vprašanja Soluna, in sicer v tej smeri, da je Grška sprejela bolgarski predlog, ki ga je Sarafov oficijalno predložil v Atenah, namreč, da se vprašanje Soluna predloži posebnemu razsodišču. Diferenca obstoja le še v tem, da Grška želi, naj bodo le velevlasti tripelentente v razsodišču, dočim zahteva Bolgarska, naj to nalogo prevzamejo vse evropske velevlasti.

V Solunu se govori, da je Bolgarska pripravljena, umakniti se iz Seresa in Drame, eventualno tudi iz Dedeagača, če se Makedoniji dovoli avtonomija. V Sofiji se govori, da bi bili makedonski Bolgari in makedonska stranka, ki je na Bolgarskem zelo močna, s tem zadovoljni. Grška in Srbija sta pa absolutno proti tej avtonomiji. Prav čudna in neverjetna pa je vest, da se bolgarska armada vedno bolj bliža Solunu, da obkoli grško armado in mesto.

Albanija.

Včeraj je črnogorski ministrski predsednik general Vukotić sprejel malisorsko deputacijo Hotijev. Deputacija je zahtevala v imenu svojega plemena, naj se združi s Črno goro. Ministrski predsednik je izjavil, da so vsa vprašanja glede Albanije in glede omejitve v rokah velevlasti, ki bodo o tem odločevale. Dosedaj še ni ničesar znanega, niti kakšna bo oblika vlade. Odločitev velevlasti bo merodajna. Vsled tega naj ostanejo Malisori mirni.

Petrograška konferenca.

Neki dobro poučeni ruski diplomat izjavlja v »Denu«, da termin za petrograško konferenco štirih balkanskih ministrskih predsednikov še ni določen. Treba je dati Pasiću in Gešovu dovolj časa, da se sporazumeta s svojo vlado, z ostalimi zavezniki vladami in s Sazonovom. Vsa akutna vprašanja se bodo predložila konferenci, da je končno reši. Vprašanje Soluna sicer še ni oficijalno rešeno, vendar pa se je lahko smatrala za likvidirano. Iz čustvenih vzrokov, rodbinskih ozirov in drugih motivov se je sklenilo, dati Solun Grški. — Vprašanje ozemlja za Solunom se bo odločilo na petrograški konferenci.

Mednarodna finančna komisija.

Včeraj se je vršila prva seja mednarodne finančne komisije v Parizu. Otvoril jo je francoski zunanji minister Pichon, ki je pozdravil navzoče člane komisije. Za sprejem se

je zahvalil nemški delegat baron Lancken, ki je predlagal za častnega predsednika ministra Pichona, za predsednika pa barona Margerieja. Po prvi seji je povabil Pichon delegate na dejeuner.

Ob črnogorski obali.

Solnce se je prikazalo izza Lovčena, mi pa smo odrinili od obrežja. Šest vesel v mladeniških rokah je sekalo mirno in bistro morje, a ladjica je drčala po gladki in tihi površini, ostavljajoč za sabo belo penasto brazdo.

Kakor se je solnce od Lovčena odkimalo in približevalo svoji kulminaciji, tako smo se tudi mi oddaljevali od Kotora in se približevali kraju, kamor smo se napotili.

Zazrli smo Perast in na njegovi obali občinski dom, kjer se čuva meč Vuka Ognjenega, ki ga je Peter Zrinjski daroval Peraščanom, ko je posetil mesto, da vidi one velike junake, ki so dne 15. maja 1654. tako sijajno potolkli Turke. Ob zidu občinskega doma visi slika, ki prikazuje Martinovića, kako poučuje o pomorstvu in brodarjenju ruske boljarske Petra Velikega.

»Stoj, vesla v ladjo!« sem zapovedal in že je čolniček pristal k obrežju.

Skočili smo iz ladjice, jo privezali in evo še par korakov in stali smo pred vrati vrta starega samostana Banje pri Perastu.

Stan je to božjih slug pravoslavne Majke božje.

Baš ko smo stopili pred vrata, so zazvonili zvonovi, kličoč verne k službi božji.

Vstopili smo. Po strmi stezici smo se popeli na gornji kraj vrta. Na obeh straneh stezice, ki vodi do samostanskih vrat, rasto rože in rožice in vidi se, da so skrbno negovane in čuvane, da jih ne odtrga nepoklicana roka. Hodeč po stezici in občudujoč red in grobno tišino, smo zazrli ob vratih starca meniha, ki s prekrizanimi rokama na prsih gleda doli na nas.

Star je, starost se mu pozna na očeh, čita se mu na licu, a pozna se mu tudi na beli bradi, ki mu sega do prsi, in na sivih laseh, ki mu padajo na ramena. Visok mož je to, neupogiben, kakor da bi ob njem starost izgubila svojo moč.

»To je oče Dionizij, dobra in poštena duša,« vzkliknil je nekdo izmed nas.

Čim bolj smo se približevali starcu, tem vedrejši in veselejši izraz je dobivalo njegovo lice. Ko smo bili oddaljeni od njega samo še par korakov, se mu je pojavil na ustnicah blag, očetovski usmev, kakor da bi hotel reči: »Veseli me, otroci, da vas vidim.«

»Dobro jutro, oče igumane!« zaklicali smo vsi na en glas.

»Dal bog, deca! Ali ste utrujeni, morda ste došli od daleč!«

»Nismo, oče, a tudi od daleč nisimo, samo tam iz Kotora, a mladi smo in krepkih mišic.«

»Verujem vam, deca. Ej, ko sem jaz bil v vaših letih, sem skakal po teh skalah kakor divja koza in preganjal Turke kakor po šumi zajca!... Ali kakšne mi vesti prinašate iz sveta? Dokaj časa je že poteklo, ko ni semkaj stopila nobena moška noga več, vsak dan pa prihaja v ta božji hram množica žena in majka molji za sina, sestra za brata, žena za moža, hčerka za očeta, a dekle mlado za svojega draga, da bi si ne omadeževal rok z bratsko krvjo, da bi se zdrav vrnil iz vojske.«

Ej, verujte mi, tešim in tolažim jih kakor oče svojo deca in za njihove drage molim k bogu, kakor za svoje.

Verujte mi, vroče so njihove molitve, a tudi moje niso brezuspešne. Molim boga za brate te in one vere, za rodne brate. Bog je dober in milostljiv, pa bo dal, da se ne bo dogodilo, kar se je nekoč že dogodilo.«

»Oče igumane, naj vas ne moré skrbí: molitve žena in vaše bo uslišal bog in brat ne bo zavihtel orožja na brata!«

»Hvala ti, veliki bog!« je vzkliknil stari in padel na kolena, a po licu mu je zdrknila velika solza - radostnica.

Nepremično je stal z razprtima rokama, upirajoč oči v nebo, ustnice pa so šepetale tiho molitev.

Obsijalo ga je solnce žarko. — Solnčni žarki so ga preobrazili, da je bil videti mlad, zdrav in krepak.

Solnce je obsevalo njega, ki ne pozna razlike med brati, ki ljubi vse nje in ki za vse moli k bogu in kateremu so oče, sin in duh sveti nerazdružljivi.

In ko bo prodrlo v srca nas vseh prepričanje, kakor božja resnica, da je oče, sin in duh sveti en bog, da je Hrvat, Srb in Slovenec en narod, potem bo tudi nas vse ogrelo in grelo solnce svobode.

»Slob.«

Štajersko.

Iz Rajhenburga. (Razno.) Tukajšnja požarna bramba je izredno delavna pod skrbnim vodstvom gg. Kuneja in Jamšeka. Plod tedenskih vaj moštva se je pokazal ob zadnjem požaru pri g. Lenartu. Vstrajnosti, disciplini in ugodnemu ozračju se imajo tržani zahvaliti, da niso danes berači. Društvenemu domu se je prizidal tudi stolp za sušenje cevi. Hvalevredno je tudi, da se društvo oficijelno ne udeležuje procesij, ker ni za parado tu, ampak vsakomur ne glede na politično prepričanje v pomoč. Štafažo naj oskrbujejo čukladarji, ako jim to dovoljuje oblast ali če se ne stope gospodje v farovžu med sabo, kje in za kom bodo racali! Za Marijinim hčerom — tam je privlačna siča, kaj ne g. Sabere? — Tudi »Soko« se tu krepko razvija, vkljub intrigam gotovih ljudi, ki so jim pošteni, zavedni fantje trn v peti. Bratje! ne strahajte se boja, ne znojate, krepko naprejte do cilja! Liki opicam so vam vzeli ponosno rdečo srjajo, a niso vam vzeli vzvišene sokolske ideje, ki naj vas bodri v boju proti črni svojati! Tu se vrše v nekaj tednih občinske volitve, ki ne dajo mirno spati tuk. župniku Cerjaku. Volitve so zanj vsaj sreča, ker je ozdravil brez vsakršnih toplíc. Priporočali bi mu pa, da posveti svojo skrb raje nedogotovljeni cerkvi, tam si bode stekel več zaslug za nebesa, kakor pa v besnem strankarskem političnem boju. Samo zidovje štrli v svet in kliče po dovršitvi. Omislili so si najprej gorka gnezda, razkošne palače zase — za cerkev bo že Bog dal in zaslepljen kmet širne Slovenije. Danes pa, ko je delo ustavljeno, groze, da bodo kaplanijo prodali itd., da zamaše nenasitne malhe. Kdo ima neki vpogled v njihove račune? Vrag vedi! Gosp. Cerjak, kaj ne, da bi ne bilo napačno če bi imeli vi in vaši krmovci v roki krmila in bi lahko svobodno pokrivali z občinskim denarjem razne falične spekulacije? Napreden Rajhenburčan gorje ti, kadar bodo zagospodarili nad teboj črni klerikalizem s križem in palmo v roki, a v srcu s hinavščino in brezmejnimi sovraštvom. Stopi na plan, da te ne zaslužni oni, ki mu je vera le oročje s kojim hoče zagospodariti.

Zveza narodnih društev ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 8. junija ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Na dnevnem redu so poleg običajnih točk predavanja prof. dr. Iličiča iz Ljubljane »o kulturnih stikih med Jugoslovani«, dr. Leva Brunčka iz Ptuja in urednika Lešničarja o dosedanjem in bodočem delovanju Zveze. Zunanja društva prosimo, da pošljejo po možnosti vsa svoje odposlance, celjska pa naj bodo zastopana po čim večjem številu članov. Govorilo se bode o vseh važnejših društvenih in kulturnih vprašanjih na Sp. Štajerskem, zato je mnogoštevilna udeležba društvenih in kulturnih delavcev nujno potrebna. Opoldne je skupen obed v Narodnem domu, popoldne zlet na Stari grad in zvečer odlični koncert Celjskega pevskega društva pod geslom »Dr. A. Schwabov večer«.

Razmere med cerkvenimi služabniki. »Slovenec« poroča: »V Majšpergu pri Ptujju je v soboto pred trije dni nedeljo ob belem dnevu iz hudobnega namena streljal na domačega kaplana domači organist Fr. Fekonja, doma od Sv. Antona v Slov. gor. Na vso srečo pa ga ni zadel. Celu zavezo ima v rokah sodišče. Nad vse čudno pa je še, da je ta organist še v službi.« Kdor pozna žalostne razmere, v katerih žive organisti po deželi, si bo lahko napravil primeren komentar. Sveta cerkev, ki je po trditvi papežev edina poklicana za rešitev socialnega vprašanja, bi lahko to delo med svojimi služabniki uspešno začela.

Iz Slovenjgradca. Tukajšnja C. M. podružnica je priredila minulo nedeljo v Narodnem domu jako lepo obiskano javno poučno predavanje. Zveza narodnih društev nam je poslala izvrstnega predavatelja v osebi g. M. Stiblerja iz Celja, ki je govoril o jugoslovanstvu in štajerskih Slovencih. Krasno in ugledno zasnovano predavanje je vzbudilo splošno navdušenje.

Iz Slov. Bistrice. Zadruga trgovcev za slovenjbištrski okraj ima v nedeljo dne 8. junija pri Jegliču v Slovenski Bistrici svoj občni zbor.

Mesta distriktalnih zdravnikov na Sp. Štajerskem. Štajerski deželni odbor je razpisal z razglasom z dne 24. maja mesta distriktalnih zdravnikov v Vojniku, Ljubnem, Loki pri Zidanem mostu, Hrastrniku, Laškem trgu, Sv. Duhu v Ločah, Oplotnici, Ljutomeru, Kamnici pri Mariboru, Studencih, Sv. Marjeti ob Pesnici, Slivnici, Zg. Poljskavi, Ormožu, pri

Sv. Tomažu nad Ormožem, pri Sv. Barbari v Halozah, Sv. Marjeti na Dr. p., Sv. Lovrencu v Slov. gor. in na Bregu pri Ptujju, končno v Ptujju in v Mislinji. Prošnje se morajo vložiti pri štaj. deželnem odboru do 20. junija. Pojasnila daje slovenskim prošnjikom Zdravniško društvo v Celju.

Drobne novice. Umrli je v Gradcu posestnik Rihard Sonns iz Maribora. — Železniška nesreča na Zg. Štajerskem. V torek zjutraj so odrekli pri materialnem vlaku, ki je vozil iz Kainišča v Aussee zavornice in vlak se je zapeljal s polnim parom v premikajočo se lokomotivo od nekega osebnega vlaka. Stroja sta trčila z grozno silo skupaj; štirje železniški uslužbenci so težko ranjeni, enemu sprevedniku je zmečalo obe nogi in trije železniški prožni delavci, ki so se nahajali na materialnem vlaku, so smrtno nevarno ranjeni. — Umrli je v Ljutomeru sedlarski mojster in hišni posestnik M. Karba. Bil je zaveden Slovenec. — Iz Ormoža. Drava je vrgla na breg moškega utopljenca, ki je ležal že dalje časa v vodi. Pri sebi je imel prazno denarnico in v njej naslov Franca Narata, vrtnarja v Ptujju, Minoritska ulica. — Zaprli so v Mariboru hlapca Jurja Ribiča iz Grajene pri Ptujju. Pokradel je več reči svojemu bivšemu gospodarju trgovcu Jonkeju v Oplotnici.

Koroško.

Špijonaža med častniki. Iz Beljaka je izginil dne 31. majnika nadporočnik J. Dosedaj se še ne ve, ali je nadporočnik pobegnil, ali pa so ga aretirali. Gotovo pa je, da je bil nadporočnik v ozki zvezi s huzarskim poročnikom Jokopom, katerega so aretirali v Galiciji zaradi špijonaže, in da gre tudi v tem slučaju za špijonažo.

Nevaren parček so aretirali v Sentpetru pri Celovcu in sicer brezposelnega Karla Samonika in njegovo priležnico Terezijo Vedamovo. Vlačila se že delj časa brez posla po Koroškem in sta izvršila že nebroj tatvin in vlomov.

Velika tatvina. V okolici Eržja so vlomili neznani tatovi v shrambo posestnika Andreja Kolbiča, odprli nasilno predalo v omari in odnesli 1540 K denarja. Tatovi morajo domače razmere zelo dobro poznati.

Celovška porota. — **Rop.** Včeraj se je obravnaval pred celovško poroto znani roparski napad v Beljaku. Bivši hotelski sluga 26letni Jakob Popotnik je naletel v Beljaku na svojega nekdanjega znanca Petriča in šla sta pit. Popotnik je opazil, da ima Petrič veliko denarja. Začel ga je siliti k pijaci, sam pa je pil le malo. Ko je bil Petrič v neki gostilni že precej pijan, je poskusil Popotnik, da bi mu ukradel denar. Prerezal mu je suknjo. Toda Petrič je to opazil in ga pustil samega pri mizi. Pri drugi mizi, kjer je sedel sam, je vzel iz delavske knjižice 5580 K v bankovcih in jih spravil v hlačni žep. Poleg delavske knjižice pa je imel Petrič pri sebi še tudi hranilno knjižico vredno 7151 kron 16 v. Iz gostilne sta šla oba znanca zopet skupaj. Čez nekaj časa sta se ločila in kmalo nato je napadel Petriča neki neznanec, ga pobil na tla, mu pokradel denar iz hlačnega žepa in ga hotel vreči v Dravo, kar se mu pa ni posrečilo. Kot napadalca so aretirali v neki gostilni Popotnika, pri katerem so dobili 540 K denarja, 5000 K pa so dobili v njegovem stanovanju. Popotnik rop taji, pravi da je bil ti isti večer popolnoma pijan in ne ve kako je prišel do denarja. Obravnava se je preložila v svrhu še enkratne preiskave duševnega stanja obtoženca.

Primorsko.

Podružnica Ciril - Metodove družbe za občini Ocizla - Klanec in Materijo. Dne 15. t. m. se vrši v Herpeljah veliki C. M. sejm z jako zanimivim sporedom. Ravno tega dne je občeznano herpelsko opasilo, nadejati se je tedaj najboljše udeležbe. Srčna hvala zavednim Herpelcem, ki so žrtvovali svoj praznik naši C. M. podružnici. Da ne bode neprijetnosti na ta dan, opozarjamo še enkrat vse gg. razprodajalce, da se bodo tega dne prodajalo izključno le v prid Družbi. Kdor ima še kakšen darček, naj ga že skoraj pošlje podružnici v Klanec (Istra). Gospe in gospice šotoristinj pa vljudno naprošamo, da čim več naberejo za šotore.

K laškemu atentatu na slovensko šolo v Trstu. K že navedenim dokazom, da je bil poskus zažgati slovensko šolo res dobro zamišljen in rafinirano izvršen se navaja še sledeče: Tisti dan popoldne po kon-

čani šoli sta ustavila dva neznanca otroke, ki so prihajali iz šole in sta jih izpraševala v italijanskem jeziku kje se nahaja šola Ciril - Metodove družbe. Tudi ta dokaz je oblasti na razpolago in dolžnost oblasti je, da se z vso vno zavzamejo za to, da se dobi in pošteno kaznuje ne samo nesramna zločinca, marveč da se pošteno prime tudi one, pod kojih vplivom sta zločinca svoj peklenški načrt zasnovala in izvršila. Kljub vsemu tajenju in zavijanju laških listov ostane torej pribito, da so kamoraši, pristaši laško - liberalne stranke bili tisti lopovski zločinci, ki so prišli dobro pripravljeni v našo slovensko šolo, da jo požgo in da napravijo Slovincem kolikor mogoče veliko škodo. Slovenci zapomnite si to, zgodilo se je v četrtek, dne 29. majnika 1. 1913. malo pred občinskimi volitvami v Trstu.

Avstrijska trgovska mornarica se je zopet pomnožila. Včeraj dopoldne so spustili namreč v morje v ladjedelnici pri Sv. Roku v Miljah parnik »Numidia« last podjetja Tripkovič v Trstu. Parnik je zgrajen iz Siemens Martinovega jekla, je 4036 angl. čevljev dolg in 526 čevljev širok in 298 čevljev visok in naloži lahko 8250 angl. ton. Parnik ima trojni ekspanzijski stroj z 2500 konjskimi silami in doseže popolnoma obložen hitrost 10 1/2 vozlov v eni uri.

Požar. Na Skali santi nad Rojanom je pogorelo posestvo Antona Možeta. Požara ni bilo mogoče pogasiti, ker ni bilo vode.

Masčevanje. V kavarni Netuno v Trstu je vrgla prostitutka Latitia Chiavini svojemu ljubčku, ki jo je zapustil, natakariju A. Leviju v obraz steklenico vitrijola. Levi je nevarno ranjen, odpeljali so ga v bolnišnico, kjer so dognali, da bo izgubil bržkotte obe oči.

Zločin bivšega nadporočnika. Včeraj smo poročali pod naslovom »Zagonetna smrt na parniku«, da so aretirali v Trstu nekega Klariča, ki je na sumu, da je med vožnjo iz Amerike zastupil svojo ljubico, ki je bila noseča, bivšo pijanistko Felbingerjevo. K temu se nam poroča, da je bil ta Klarič preje častnik in sicer nadporočnik. On je poročen in živi njegova žena v Inomestu. Ta ga je tudi izročila progonu, ker je zvedela, da se je mož baje poročil v drugič. Klarič seveda taji zločin, moštvo in druge priče s parnika pa sum vzdržujejo in trdijo, da so videli, ko je Klarič dal svoji ljubici v juho skrivaj par kapljic neke tekočine iz male steklenice. Da se je hotel Klarič svoje ljubice Felbingerjeve res iznebiti, ker se je je naveličal, kažejo tudi pisma, katere je pustila Felbingerjeva v tržaškem hotelu pred odhodom v Ameriko. Iz teh pisem se spozna, da je Klarič ljubico silno mučil, da jo je tepeel in da je dobila Felbingerjeva tudi več pisem, v katerih se jo svari pred Klaričem. Včeraj je prišla v Trst Klaričeva mati iz Gradca, ki je prosila, da bi izpustili sina na proste noge. Toda zaman. Nekateri sodijo, da je dal Klarič Felbingerjevi le kapljice, da bi odpravil plod, česar pa Felbingerjeva ni prenesla.

Tržaška porota. — **Kapucinec pater Alessandro in njegova prijateljica tretjerednica sv. Franciška asiškega Antonija Pirjevec.** Včeraj se je pričela zanimiva obravnava proti 64letni vdovi Antoniji Pirjevci doma iz Zaboga pri Postojni. Obtoženka je bila obsojena že pred 28. leti pred tržaškim porotnim sodiščem na dve in polletno ječo, ker je z proročanjem iz kart, češ, da je od božje milosti navdahnjena, da lahko ozdravlja bolnike, osrečuje zakonske in pridobiva žene in neveste, ogoljufala več strank za velike vsote. Kljub ti kazni pa Pirjevčeva ni prenehala s svojim dobičkonosnim poslom. Znala je izrabiti versko slabost gotovih ljudi in izdajala se je za svetnico, ki zamore s posebno močjo božjo ozdravljati, posebno pa pridobiti žene in neveste. Ujela je vedno dovolj tako neumnih ljudi, ki so se pustili od hinavske prekanjene svetnice premotiti; zaupali so ji svoje skrivne želje in ji dajali obilo sredstev v denarju in v blagu, da dosežejo z njenim posredovanjem to, kar si žele. Obtoženica ji očita, da je ogoljufala, kolikor je pač znano, kajti večina ogoljufancev noče goljufije izdati, ker se sramuje svoje neumne lahkovernosti, več strank za skupno vsoto 7919 K 62 v. — Ko je poklical predsednik priče, je stopil v dvorano tudi kapucinski pater Alessandro, mož z dolgo sivo brado, katerega mora Pirjevčeva posebno rada imeti, ker mu je v dvorani, ko so pričeli zopet odhajati, prav strastno poljubila roko. — Na vprašanje predsednika, če se čuti krivo, odgovori obtoženka: »Niti v spanju!« Nato opisuje zelo drastično svoje predživljenje. Prišla je v Trst kot mlado dekle za služkinjo. Po različnih dogodljajih, o katerih izpove precej ne-

jasno se je poročila z nekim poštnim uslužbencem. Takrat že je bila svetnica in obsojena zaradi svojih izrednih zmožnosti v zgoraj omenjeno kazeno. Moč ji je umrl, ko je prišla iz ječe. Po možu dobiva pokojnino letno 400 K. — Na vprašanje, kam je devala od raznih lahkomišelnih in lahkovernih oseb nabrane vsote denarja, trdi obtoženka, da je vse izročila patru Alessandru, ki je bil njen največji zaščitnik in prijatelj in sicer za branje sv. maš. Svojemu patru je dala tudi vse blago, kakor vino, slaminno itd., katero je kupila za denar, ki ga je prigoljufala pri raznih trgovcih. Tudi onih 2000 K od neke Muršičeve in velike množice drugega blaga je dala patru. Dalje pravi, da je kot tretjerednica Sv. Franciška zavezana, da mora nabirati denar in druge darove za branje sv. maš za izgubljene duše in da je izdajala Patru Alessandru gotovo več tisoč kron. — Pri popoldanski razpravi se je pričelo zaslišavanje prič, ki je bilo zelo zanimivo. — 21letna A. Goosen je dala obtoženki 20 K, da primoli zdravje njenemu otroku. — Strojničniku Josipu Ogorcu je preskrbela obtoženka nevesto, s katero se je oženil, toda kmalo zopet ločil. S posredovanjem toženke je opravil spoved pri patru Alessandru, katerega je poslal za to **sodček pive (25 li)**. — Priča Tochy izpove, da se je nekoč med mašo patra Alessandra obtoženka zamaknila in videla v svoji nebeški viziji, da jo čaka velika nesreča, in da ji mora dati 4 K, da prepreči to nesrečo. — Kapucin **pater Alessandro**, ki se imenuje s meščanskim imenom Ivan Maccara nastopi samozavestno in predrzno in si ne prestopa gladi brado. On izpove, da je spoznal obtoženko že pred 14. leti in sicer kot članico tretjega reda sv. Franciška. Nosi mu je res denar, toda vse vsote, ki jih je prinesla ne presegajo 100 K. Kruha, vina, piva ali mesa pa pravi pater, da od obtoženke ni prejemal. — V tem trenutku pa je postala sveta tretjerednica neubogljiva in nezvesta svojem patru in potrdila ponovno svojo tozadevno prvo izpoved. — Dekla Ivana Stibel iz Vipave, katero je ogoljufala obtoženka za 1200 K izpove, da je iskala s pomočjo obtoženke ženina. Pri tem jo je seznanila obtoženka tudi s patrom Alessandrom, ki kateremu jo je poslala večkrat z denarjem in enkrat celo s 4 piščanci in s 6 steklenicami najfinejšega vina. Pater prebledi, gladi nerovno brado in pravi končno, da je bilo pač to mogoče, pa on se tega ne spominja. — Obravnava se nadaljuje danes.

Nepreviden avtomobilist. Na Mirenski cesti je trčil avtomobil Kalta in Lepuša v voz kmeta Jarca iz Doberdoba. Avtomobil in voz sta precej poškodovana, osebe se niso poškodovale.

Smrten skok s tramvaja. Na Reki je skočil s tramvaja železniški uradnik Ludvik Eker. Pri tem je priletel na neko omrežje, na katero ga je pritisnil voz s tako silo, da je dobil Eker smrtonosne poškodbe. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Stavka uradnikov. Uradniki ladjedelnice Danubius na Reki so imeli včeraj shod, na katerem so sklenili, da bodo zahtevali od družbe, da jim zviša plačo, in da jim plača naknadno običajno novoletno nagrado, ki je letos iz neznanih vzrokov izostala.

Afera Redl.

Preiskava o razširjeni špijonaži Redlovi, se vrši, kakor pravijo, z dobrim uspehom. Natančno so dognali, kdaj je Redl začel svoje zločinsko delovanje. Kolikor se je dognalo, je bil Redl od l. 1901. v službi Rusije. Celih 12 let je torej izdajal Rusiji avstrijske vojaške tajnosti.

Ruski konzul v Pragi Sukovski, ki so ga spravljali v zvezo z Redlovo afero, je izjavil napram zastopniku »Bohemie«, da niti poznal ni polkovnika Redla. Sploh ne pozna avstrijskih častnikov. Obiskal je edinele poveljujočega generala v Pragi, ko je nastopil svojo službo. Pri svojem službenem delovanju ni imel nikdar opraviti z avstrijskimi častniki. Če so ga časopisi na ta način slikali, tedaj bi bila dolžnost oblasti, da nastopijo proti tem vestem. Konzul je pismeno protestiral pri namestniku knezu Thunu proti zasramovanju ruskega konzulata. Sporočilo se mu je, da je bil njegov protest sprejet. Obrnil se je tudi na ruskega poslanika na Dunaju pl. Giersa, ki je interveniral pri zunanjem ministru grofu Berchtoldu. Preiskava v zadevi Redl, v kolikor se nanaša na Prago, je končana. Major - avditor Vorliček se je takoj odpeljal na Dunaj, da poroča šefu generalnega štaba pl. Conradu. Vojno ministrstvo bo na podlagi tega poročila izdelalo daljši elaborat ter ga objavilo. Na podlagi tega bo odgovarjal tudi domobran-

ski minister na interpelacije v državnem zboru.

Dnevne vesti.

+ Vojska višjega sodišča v Gradcu zoper slovenski jezik. Odkar je Hohenburger justični minister, je sodna uprava na Slovenskem vso svojo moč osredotočila na boj zoper pravice slovenskega jezika in za razširjenje nemškega uradovanja. Najpoprej sta si justično ministrstvo in graško višje deželno sodišče preskrbela pripravne organe za svoje sklepe in sta počasi grabeč slovensko posest spravila na vsa odločilna mesta ljudi kakor Elsner ter z njihovo pomočjo iztrebila slovensko uradovanje ter skrčila pravice slovenskega jezika tako, da jih že skoro nič več ni. Pa to še ne zadostuje. Pravosodna uprava hoče uničiti vsak sled slovenskega uradovanja, zadnje slovensko besedo hoče izgnati iz sodnih aktov. Zdaj sta prišla na dan dva nova taka slučaja. Štajerski klerikalni poslanec dr. Verstovšek je v drž. zboru razkril, da so dobili župni uradi povelje, da morajo sodiščem nemško dopisovati, narodno-napredni poslanec dr. Ravnihar pa je razkril v državnem zboru, da je graško višje sodišče izposlovalo pri ljubljanskem finančnem ravnateljstvu povelje, da morajo davčni uradi tudi pri sloven. sodnih aktih nem. zabeležbe delati. Tako nam zadajajo dan na dan nove udarce, tako izganjajo naš jezik, kakor da bi se z njim okužili sodni uradi. Davčni uradi so državni uradi in se bodo seveda morali ukloniti. Drugače pa je z župniškimi uradi. Ti niso državni uradi, nego samo državni organi, ki opravljajo namesto države vodstvo različnih matric, katerim pa justična uprava glede uradnega jezika nima ničesar ukazovati. Na župne urade od celjskega okrožnega sodišča izdano povelje, je samovoljnost in predrznost, toliko večja predrznost, ker je ni nobene postave, ki bi določevala nemščino za notranji uradni jezik.

+ Podučno čtivo. Zdaj je prilika spoznati dušo avstrijskega nemškega časopisja. Sodišče v Budimpešti je užgalo ministrskemu predsedniku Lukacsu pečat goljufa in tat. In dunajsko časopisje, tisto, ki reprezentira avstrijsko nemštvo, je kar — **obupano in pretaka grenke solze.** Hvaležni predmet za dušeslovce so ti članki dunajskega časopisja pa tudi za sociologa. **Vsa avstrijska propadlost in pokvarjenost** se zrcali v tem hinavskem, zavitem in s solzami zabeljenem jecljanju. Redl in Lukacs sta res dve krasni cvetki, dva »vzorna« produkta sedanjih javnih razmer v monarhiji. Zakaj to bi bila velika neresnica, če bi kdo trdil, da sta Redl in Lukacs dva čisto izjemna pojava, da je v državi vse drugo zdravo, le ta dva sta bila gnila. Ne, ne! Ta dva sta znamenita le po izrednem obsegu svojih zločinov, zrasla pa sta iz splošne gnilobe, ki vlada v državi in ne šele od danes. »N. Fr. Presse«, ki joku najbrdkeje za Lukacsem, se je te dni spominjala generalskega tatu Eynattena, ki je v vojski l. 1859. izvršil milijonske sleparije in se potem ustrelil. A kradlo in goljufalo se je pred Eynattenom in še po njem in se tudi danes in Lukacsev v večjem in manjšem slogu je bilo vedno kakor listja in trave. Uboga monarhija. V nekem oziru je še prava sreča, da sta se zgodila ta dva velikanska slučaja. Zakaj morda bosta slučaja Redl in Lukacs vendar provzročila, da se obrnejo razmere na bolje. Ozdravljenja pa je država potrebna, zakaj korupcija je grozna in javna uprava je pod vsako kritiko. Seveda dosti upanja ni, da bi postalo bolje. Tisti, med katerimi bi bilo treba pometati z železno metlo, imajo namreč vso moč v rokah in seveda sami sebi ne bodo skrivili lasu.

+ »Goreč katoličan«. »Frankfurter Zeitung« je velik list, ki prinaša tudi iz Avstrije zelo dobre in zanesljive informacije. Ta list pripoveduje med drugim tudi prav zanimive posameznosti o **generalskem špijonu Redlu** in poroča, da je bil ta velikanski izdajalec jako **goreč katoličan**. Aha! Teh gorečih katoličanov je čedalje več. Klerikalizem je danes »trumi« in zato je vsak lump danes goreč katoličan in največji lumpje so najbolj goreči katoličani. Generalski špijon in izdajalec je hodil z velikim molitvenikom v cerkev, seveda tako, da ga je videlo čim več ljudi, in je bil zelo vnet za duhovne vaje za oficirje. Zato so ga častili in ga spravljali naprej. Zakaj zaupanje v živa samo goreč katoličan, pošten človek pa bodi še tako sposoben, ga ni deležen. Kaj čuda potem, da domovina Lukacsev in Redlov tako krasno »procvita«.

+ Drzne besede in drzna dejanja. Svoj čas so se posvetovale o sestavi kvalifikacijskih komisij za dr-

žavne uradnike. Neki poslanec je pobijal načrt, da imej višja oblast pri kvalifikaciji zadnje in odločilno besedo, ker da višje oblasti niti ne poznajo svojih daleč od njih uradujočih uradnikov. Tedaj se je ponosno oglašil minister za notranje zadeve in je izrekel drzno besedo: »Jaz si upam vsakega uradnika v 24. urah tako dobro spoznati, da ga bom povsem pravično kvalificiral.« To so bile drzne besede in bahave. To dokazuje afera vohunca polkovnika Redla. Celih petnajst let je na debelo vohunil, izvrševal najdrznejša dela in izdajal ogromne vsote denarja, pa ga niso spoznali in prepričani smo, da je bil kar najbolje popisan. Se celo potem, ko so vojaški krogi zapazili na vsako še tajno odredbo avstrijskega takojšnje protiodredbo tuje države in ko je bilo že jasno, da mora biti izdajalec le kdo izmed kakih dvajset ljudi, še takrat mu več mesecev niso prišli na sled, ampak šele, ko so med Jambričevimi zapiski — brali Redlovo ime. In vendar je vohunu lažje priti na sled, nego spoznati kakakega tihega in skromnega uradnika, ki ne sili v ospredje, tako dobro, da se ga pravično kvalificira. To zamore storiti le tisti, kateremu je ta uradnik neposredno podrejen. Pa še ta predpostavljene ne sme imeti deske za oči. Pri nas se žal kvalificira po številu devotnih obiskov na višjih mestih, po moderni obleki, jeziku in nastopu. Toda ravno najizvstnejši uradniki delajo najnerajši obiske in komplimente, ker so si v svesti, da s svojim delom zaslužijo, da napredujejo. Drzna Redlova dela pa sama postavlja na laž drzne besede ministra za notranje zadeve.

+ Zborovanje upnikov v konkurzu Glavne posojilnice. Vsled predloga večine upniškega odbora se je danes vršilo pri deželni sodnji v Ljubljani zborovanje vseh upnikov. Predsedoval je konkurzni komisar dež. sodni svetnik dr. Toplak. Poročal je konkurzni upravitelj dr. Oblak. Predloge je stavil v imenu upniškega odbora dr. V Kuvovec, v imenu likvidacijskega odbora pa višjesodni svetnik Višnikar. Več upnikov je stavilo vprašanja, na katera so dobili pojasnila. Glede vseh predlogov se je dosegla popolna soglasnost upnikov. Vsi sklepi zasledujejo en smoter, da se doseže kar najprej konec konkurza in je pričakovati istega na podlagi storjenih sklepov do konca tega leta. Sklenilo se je, da se nove pravde ne bodo pričele. Prodaja posestev Pavšlerjevih porokov se ima z vso možno naglostjo izvršiti. Iztriljive manjše terjatve se imajo vplačati v 2 mesecih, ostale pa po poteku tega roka na dražbi prodati. Neiztriljive terjatve se ne bodo izterjevale, da se ne delajo brezploдни stroški. Zlasti terjatve proti dr. Hudniku, ki je vključena na hišah na Dunaju, proti Tomažu Pavšlerju glede vodnih sil in proti Andreju Mauerju glede mosta v Št. Jakob se ne bodo prisilno iztrjevale. Če se s prodajo iz proste roke kaj doseže, si upniki do takega skupila seveda pridržijo vse pravice tudi v slučaju, če se to premoženje vnovič še le po zaključitvi konkurza. Razpoložljiva glavnica okoli 400.000 K se ima takoj razdeliti med upnike, ki utegnejo zdaj dobiti kakih 8% svojih terjatev. Po prodaji posestev Pavšlerjevih porokov, kar utegne biti meseca avgusta, se ima predložiti končni račun in končni razdelilni sklep. Račun do konca leta 1912 se je odobril. Tudi se je storil za zadržniški važen in ugoden sklep, da se sodnja prosi, naj ne izda sklepa o zaključitvi konkurza pred potekom 3 mesecev po izdani končnega razdelilnega sklepa. Ta čas lahko likvidacijski odbor s pomočjo sodnije iztrjuje od zadržnikov odpadajoče deleže primankljaja, ne da bi bili zadržniki že izpostavljeni eksekuciji s strani upnikov. Prihodnjo nedeljo pa imajo zadržniki občni zbor, da na ti podlagi sklenejo potrebne korake zaradi poravnave z upniki in dobave denarja.

+ Beseda o cunjah. Današnji »Domoljub« je priobčil uvodni članek, ki mu je dal naslov »Cunje«. Mnogo jedra je v tem članku in marsikatero dobro zrnice je skrito v njem. Čujmo: »Slovenci pravimo neke vrste ljudem, da so kakor cunje. Primerna je ta beseda za tiste, kateri nimajo zaupanja vase, ne spoštovanja do samih sebe, marveč se dajo drugim rabiti in izrabljati, kakor se jim zljubi. Cunjo primeš, pa obrišeš z njo smeti, blato; nič se ti ne ustavlja. Slaba je za takšnega človeka: v njem ni ne moštva, ne poguma, pa tudi poštenja ubogo malo. Kdor ima moč in denar, dobi cunj, kolikor jih hoče. Kar obešajo se mu na roke in nič ne vprašajo, ali je njegova moč po krivici pridobljena, ali se drži denarja pošteno delo ali pa odeduštvo in goljufija. Njihovo načelo slove: »Moč imaš in denar; zato smo ti na razpolago, da ometaš z

nami!« Poštenjak, ki ima svoje prepričanje in se drži svoje vesti, pa gre po svoji poti, četudi je trda in strma.« — Proti komu so pač naperjene te »Domoljubove« besede? »Moč in denar« ima na Kranjskem v rokah klerikalna stranka, torej je »Domoljubov« članek naperjen proti »cunjam« v tej stranki. In silno, silno mnogo cunj mora biti v tej stranki, da presedajo že celo »Domoljubu« tako, da je smatral za potrebno, da spregovori o njih resno besedo! O da, elementov, ki jih je »Domoljub« krstil za cunje, je v klerikalni stranki dandanes že toliko, da morda ni več daleč čas, da bodo te »cunje« udušile vso stranko.

+ Zaslužen konec političnega pustolovca. C. kr. okrajno glavarstvo v Krškem je po dolgem cincanju **suspendiralo kostanjeviškega župana Kržičnika** zaradi njegovih velikih zaslug za S. L. S. in je županske posle že prevzel podžupan. Ob sebi uumevno, da je Kržičniku s tem ugasnil mandat tudi v občinskem odboru, v obč. hranilnici in v okrajnem cestnem odboru. Politična oblast je baje med drugim upoštevala znano razsodbo najvišjega sodnega dvora, kjer je bil ta vzorni klerikalec obsojen zaradi volilne sleparije. V klerikalnih krogih se govori, da je to izredno odlikovanje kostanjeviškega župana izšlo na direkten pritisk deželne vlade. S tem je konec sramotne dobe kostanjeviške občine, pa menda tudi političnim kozlom, ki jih je streljal ta »vrlj« mož, da je že samim klerikalcem presedalo. Vsem skupaj: odlikovancu in prizadeti S. L. S. naše odkritosrčne čestitke, oziroma iskreno sožalje!

— Uspeh slovenskega rojaka. Z Dunaja se nam poroča: Dr. Emil Brezigar, član narodno-gospodarskega seminarja znanega učenjaka dvor. svet. prof. Philippovicha, je predaval včeraj v krogu znanstvenikov dunajske univerze o »Primerjavi konjunkturalnega valovanja v nemškem in avstrijskem gospodarstvu tekom zadnjih 16 let.« Predavanje je imelo velik uspeh in v debati, ki mu je sledila se je splošno poudarjala znanstvena dovršenost in točnost Brezigarjevih izvajanj. Profesor Philippovich se je našemu mlademu znanstveniku zahvalil »za točno, izcrpno in duhapolno delo« ter ga pozval, da priobči svoja raziskavanja v posebni knjigi. — Dr. Brezigar se pripravlja za vseučiliško karijero, ki mu je po mnenju merodajnih znanstvenih krogov tudi na vsaki neslovanski visoki šoli zasigurana.

— Krizec z zlato kolajno je dobil g. Lovro Šebenik na razstavi za moderni komfort v Parizu za razstavljeni liker »Zdravnik želodca«.

— Neprevidnost izvoščka. Dne 27. t. m., ob priliki pogreba gospe Franciške Oblak, povozil je izvošček, ime je znano, obče priljubljenega g. Josipa Mežnaršiča, narednika 27. domačega alpskega polka in sicer ne na cesti proti pokopališču, temveč na poljski poti ki je nekoliko krajša, po kateri pa izvošček sploh ne bi smel voziti. Voz je šel revežu čez obe nogi, a vseeno je še sam prišel do Zalaznika. Sedaj leži v vojaški bolnici in je le malo upanja, da bi ostal pri življenju. To je bila skrajna lahkomišelnost dotičnega izvoščka, za katero bo pa tudi strogo kaznovan, posebno če bode moral Mežnaršič vsled izvoščekove neprevidnosti izgubiti svoje mlado življenje.

Vzorna Marijina devica. Iz Višnje gore se nam poroča: Tudi v tukajšnji Marijini družbi se je pojavila posebne vrste špijaliteta. Marija Gros, po domače Erjavčeva Micika iz Višnje gore, sedi v sodniškem zaporu radi **detomora**, odkoder se odpošlje danes okrožnemu sodišču v Novo mesto. Stara je — »ta nedolžna živalca«, tako jo je namreč zagovarjala njena mati — 41 let! Odkar je ustanovljena družba, je bila ves čas članica in se je dobro razumela s svojimi tovarišicami. Seveda se je marsikaj to ali ono mislilo in govorilo o nji; toda do najnovejšega časa ji ni bilo dokazati ničesar. Med letošnjimi binokotnimi prazniki so opazili bližnji sosedje, osobito sosedje na Miciki vidno izpremembo, kajti prej tako čvrsta in obila, je postala hkrati vsa prepadena in vitka. — Ker je bila hitra izprememba jako sumljiva, je povabil gosp. orožniški stražmojster tukajšnje izvežbano babico, da naj si v njegovi navzočnosti ogleda in preišče omenjeno devico. Seveda je babica takoj konstatirala, da je Micika rodila in se tudi prepričala, da ima obilo hrane za novorojenčka. Na vprašanje, kje vendar ima otroka, pa ste jo hči in njena mati obsuli z najgršimi psovskami. — Neverjetno je, kako predrzno se je rotila in trdovratno zanikala, da bi rodila. Kljub trdovratni tajitvi so preiskali vse prostore in vrhutege je naposled še sama premetala ves gnoj na dvorišču, toda vse zaman; otroka

niso našli. V stanovanju so našli vse polno zdravih zelišč in drugih zdravil. Kakor se govori, jo je mati baje že štirikrat ozdravila in rešila vodenice, zdaj pa menda že ni bilo zaželenega uspeha. Tudi pri sodnji je na prijazna vprašanja, kakor tudi na vse resne opomine, vedno in vedno trdila, da ne ve, kje je otrok itd. Šele 31. maja, ko so jo gospodje sodnik in doktorja-zdravnika trdo prijele, se je vdala ter povedala, da je rodila že 7. maja otroka — krepko razvito deklico — pa trdo zavila v rjuho, potem pa nesla pod streho. Pozneje je zakopala otroka v klet pod kad, v kateri je kislila repa, jama prav dobro zatlačila z ilovico, potem pa zasula s peskom in na pesek nadevala hrena. Zaisto, lepa in vzorna Marijina hči! Pri obdukciji se je izkazalo, da je prišlo dete živo na svet. Očetom je pripoznala pri sodnji Jakob Vidica; toda Primčev Jaka — ta krepkosti in pobožni mladenič, katerega je kaplan hotel vsiliti za načelnika gasilnemu društvu — jo je popihal na tihem v Ameriko.

Naravnost zverinski umor svoje žene. H krvavi rodbinski drami na Malem Slatniku se nam še poroča: Še le raztelesenje nesrečne žrtve Nežne Ovnice je pokazalo, da je dejanje kvalificirati kot naravnost zverinski umor. Lobanja je bila vsa zdrobljena, posamezni kosci vsled silnih udarcev s kladivom pomečkani notri med možgane, število udarcev samo kaže, da je storilec imel izrecen namen svojo ženo umoriti. To še bolj potrjuje dejstvo, da je bil poleg groznih poškodb na glavi zdrobljen tudi ves koš in rebra vsa prelomljena, iz česar se da sklepati, da je zverinski mož potem, ko je ženi razbil glavo, še obut hodil po nji, samo da bi jo bolj zanesljivo umoril. To se vjema tudi z njegovimi besedami pri sosedih, ko se je šel v mesto sam ovadit, s katerimi je izrecno rekel, da je habo ubil. Če ne verjamejo, naj le gredo pogledat, da jo je res ubil. Mož je bil takrat prepričan, da je žena že mrtva, dočim se je ob njegovemu odhodu še borila s smrtjo. Po Novem mestu razglašene vesti, da mož v zaporu vsled spoznanja svojega groznega čina tuli in razgraja, niso resnične. Vsaj doslej je še miren in se zagovarja le na jezičnost svoje žene, kar pa je dokazano, da je neresnično.

Postaja Trnovo - Bistrica dobri krasno razsvetljavo, obločnice, ki imajo za 1500 sveč moči. Zato gre zahvala gospodu postajnačelniku Kočjančiču.

Deška šola v Trnovem pri Ilirski Bistrici napravila je poučen izlet v Opatijo, odnosno v Reko in Sušak. Pri tej priliki pogostil je naš ožji rojak g. Jagodnik na Reki, vse učence in jih celo spremljal po Reki in Sušaku, jim kazajoč razne zanimivosti. Otročjem srcu, ostane g. Jagodnik, z zlatimi črkami — vpisan — in otroci, se ga bodo kot možje še vedno radi in z veseljem spominjali!

Kinematograf »Ideal«. Danes zadnji dan krasnega sporeda z lepo dramo »Nabob« in veseloigro »Mož s tremi ženami«. — Jutri specialni večer z dramo »Bilo je nekdanje«, učinkovitost Nordiskfilm Co. — V soboto Asta Nielsen: »Grehi očetov«. — Prihodnji petek velikanski umotvor Danteev »Pekel« le 4 dni.

Dantejeva »Nebeška komedija«. »Pekel« v filmu v Kino - Idealu. Wiener Allgemeine Zeitung od 20. marca 1913 poroča: Novi film Rády-Maller družbe, ki se je predvajal te dni v Elitkinu, Wollzeile, nam prednša I. del »Nebeška komedija« »Pekel«. Prednšati nekaj nemogočega, fantastičnega, gledališkim odrom nedosegljivega, je glavni namen kinematografa. Nad 50 krasnih, fantazije polnih prizorov, nas vodi z Virgilijem in Dantejem skozi strahote pekla. Sijajni prizori in res umetniško predvajanje očara vsakega gledalca. »Nebeška komedija«, pridiga večne pravičnosti kot znanstveno delo, ne more postati popularno, ako se pa po filmu razširi med ljudstvom le nekaj vednosti o Danteju, je že mnogo doseženega. Velikanskega učinka prizorov, v katerih je čuti pesniško moč fantazije, se pač ne bo mogel nihče umakniti. — Ta vele-zanimiv orjaški film predvaja se od petka, dne 13. junija skozi 4 dni v Kino - Idealu. Cene prostorom so radi velikih nabavnih stroškov nekoliko zvišane. Predstave ob 3., pol 5., 6. popoldne, pol 8. in 9. zvečer.

Cirkus Schmidt v Latterman-novem drevoredu ostane tu le še par dni. Zadnje predstave so pokazale, da si je pridobilo podjetje simpatije ljubljancanov, videli pa smo tudi več gostov iz dežele. Pri vseh predstavah so ugajale izborne izbrane točke sporeda, posebno efektne pa so bile točke ostrostrlecev kapitana Slema in Miss Alice, muzikalnih ekscentrikov in kovnov, žokejskega jahalca, gentlemen akrobata Bergerja, krasne in spretno žonglerke, The Barlay, posebno kralj opic Petra II., ki je bil vedno priden in zaba-

ven, dalje izredna potapljača in avtomatičen človek. Konjska dresura je izborna, povsod vlada red in videti je, da je podjetje v strogih in strokovnjaško izvezbanih rokah priznane strokovnjaka g. ravnatelja Schmidta. — Vse te točke pridejo še na spored zadnjih predstav, s katerimi se podjetje za letoš poslovi iz Ljubljane. Cene vožnjega obsežnemu in zanimivemu sporedu niso pretirane, obisk je izplačljiv.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 25. maja do 31. maja: Novorojenih je bilo 21, mrtvorojen 1, umrlo jih je 24, med temi 10 domačinov. Umrli so za dušljivim kašljem 1, za jetiko 5 (3 tuji), vsled mrtvouda 2 in za različnimi boleznimi 16. Za infekcijskimi boleznimi sta obola 2 in sicer 1 za škrlatino in 1 za dušljivim kašljem.

V mestni klavnicli so zaklali od 18. maja do 25. maja 70 volov, 6 bikov, 8 krav, 144 prašičev, 183 telet, 41 koštrunov in 100 kozličev. — Vpeljali so 337 kg mesa, 1 zaklanega prašiča, 86 zaklanih telet in 6 zaklanih kozličev.

Na včerašnji semenj so prignali 471 konj, 455 volov, 153 krav, 39 telet in mnogo malih prašičkov za rejo. — Kupčija je bila precej živahna.

Konj udaril je na včerašnjem semnju pri prepeljavanju trgovca g. Jožefa Jabačina ter ga na levi roki znatno telesno poškodoval. Zdravil se bo doma.

Narodna obramba.

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Novem mestu priredi dne 7. junija t. l. ob 8. uri zvečer v gostilni gospe Ant. Tuček svoj redni občni zbor z običajnim sporedom. Odbor vabi člane in prijatelje Cirila in Metodove družbe k mnogobrojni udeležbi.

Zagorje ob Savi. Ponovni občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda za Zagorje se vrši v nedeljo, dne 8. junija t. l. ob 7. uri zvečer v Iv. Müllerjevem hotelu v Zagorju, z običajnim dnevnim redom. Kot zastopnik glavne družbe se udeležijo zborovanja nje tajnik gosp. župnik Anton Brce. Z gotovostjo je upati, da se tokrat Zagorjani in okoličani v velikem številu udeležijo zborovanja in pokažejo, da znajo ceniti velike koristi Ciril-Metodove družbe. Pridite vsi, da pokažete svojo zavednost, ter kritikom zabranite nadaljnje pisarjenje. Torej na svidenje!

»Pivke«, podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, redni občni zbor za St. Peter in okolico se vrši v nedeljo, dne 8. junija t. l. v prostorih g. Severja (pri Kovaču) v St. Petru. — Spored navaden. Začetek ob 4. popoldne.

Društvena naznanila.

Pomladna veselica, ki jo priredi pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani v nedeljo, dne 8. junija, na vrtu in v dvorani hotela Tivoli, ima sledeči spored: Pevski nastopi: »Naša zastava«, »Prišla bo pomlad«, »Je pa davi slanica pala«, »Tam, kjer lunica«, »Ružica i slavulji«, »Se ena« in »Crnogorac Crnogorki«; dalje promena koncert, ljudska veselica, ples v dvorani, lov na srečo, velikanski vrtljak, ameriška panorama itd. Vrt bo dekoriran, pri prireditvi sodeluje popolna Slovenska Filharmonija. Vstopnina na veselico znaša 50 vin. Cene običajne. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo.

Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, krajevna skupina v Ljubljani, priredi v soboto, dne 7. t. m. ob 5. uri popoldne prijateljski sestanek na Zgornjem Rožniku pri tovaršni Pfeiferji. Poleg članov so nam dobrodošle tudi njihove rodbine ter prijatelji društva.

Krajevna skupina škottistov, nastavljenec hranilnic, posojilnic, bank, zavarovalnic itd. opozarja svoje člane na sestanek, ki se vrši dne 6. junija t. l. ob 8. uri zvečer pri Novem svetu. — Poroča predsednik centrale gospod Angeli.

Telovadno društvo Sokol v Domžalah priredi skupno z bratskim društvom Sokol Kamnik v nedeljo, dne 8. junija, pešizlet v Berčevo. — Zbirališče obeh društev pred Sokolskim domom v Domžalah, od koder se odkoraka točno ob 2. uri. Sestanek v Berčevem pri gosp. Antonu Gradu. Za slučaj slabega vremena izlet odpade. Na zdar!

Izobraževalno, zabavno in podporno društvo »Zvezda« na Dunaju priredi v poletju t. l. tri izlete s sledečim sporedom: 1. Dne 8. junija: celodnevni izlet pod vodstvom gosp. J. Šeme: Dunaj, južni kolodvor (odhod 7. uri 5 min.) — Baden (prihod ob 7. uri 52 min.) — peš v Gaaden-Mödling (kosilo) — popoldan z železnico v Laxenburg, kjer se sestanemo z izletniki Ciril-Metodove podružnice in popoldanske partije

(Dunaj, Aspbahn, odhod ob 2. uri 30 min. — Biedermannsdorf, prihod ob 3. uri 5 min.). — 2. Dne 6. junija t. l.: Celodnevni izlet pod vodstvom gosp. J. Šeme: Shajalsice: Zadnja postaja proge št. 60 električne cestne železnice v Maur. Točno ob 8. uri 30 minut se odkoraka čez Strelišce v Labam Wald (kosilo) — Paunzen (sestanek ob ca. 4. uri z izletniki popoldanskimi) — Purkersdorf. — 3. Dne 3. avgusta t. l.: Celodnevni izlet pod vodstvom gosp. Fr. Merlaka: Z mestno železnico (Hüttendorf ob 7. uri 52 min., Hauptzollamt ob 8. uri 24 min., Heiligenstadt ob 8. uri 41 min.) v Greifenstein (prihod ob 9. uri 15 min.), od koder se takoj ob 9. uri 15 minut odkoraka proti Hadersfeld-Hintersdorf (kosilo) — Weidlingbach (sestanek s popoldanskimi izletniki, ki se zbera ob 2. na zadnji postaji v Neuwaldegg).

Izpred sodišča.

Nevaren svinjar obsojen. Delomirni Janez Babor iz Tančjiga vrha se je vtihotopil v neko hišo, kjer je bilo 12letno dekle samo doma. Svinjar je deklico zvezal in zvezano oskrnil. Rekel ji je, da to ne pride na dan, ker je on baraba in ga nihče ne pozna. Oskrunjena deklica pa je to barabo dobro poznala in o dogodku povedala materi, ki je zadevo ovadila. Se tisti dan je Babor isto dejanje poskusil še pri dveh drugih deklicah. Baborja je novomeško sodišče obsodilo na 13 mesecev težke ječe.

Nedoletna igralka v pravdi. V torek se je završila pred najvišjim sodnim dvorom zanimiva pravda avstrijske družbe za gledališke kostume in dekoracije, proti nedoletni igralki v Raimundovem gledališču na Dunaju, zaradi 3200 kron. Zadeva se je pričela prav vsakdanje. Družba je tožila, toženka ni vložila ugovora in plačilni nalog je postal pravomočen. Nato pa je vložil njen oče ničnostno pritožbo in zahteval, da se obsodba razveljavi, ker on kot oče ni zastopal v predstopanju še nedoletne toženke. Deželno sodišče je to pritožbo zavrnilo. Svojo razsodbo utemeljuje deželno sodišče s tem, da oboženka, dasi je nedoletna, lahko prosto razpolaga s tem, kar si sama pridobi s svojo pridnostjo. Kostume je naročala v svojo izvrševanja svojega poklica in v svojo zaslužka, prejela je mesečno 1200—1400 K. Z omenjeno družbo sklenjena pogodba se nanaša torej le na tako premoženje, ki si ga nedoletnica sama zasluži in torej lahko z njim prosto razpolaga in se tudi lahko veže. Zaio v tem slučaju nedoletna toženka ni potrebovala zastopstva očeta, kot zakonitega zastopnika v pravnem sporu. Oče se je pritožil proti ti razsodbi na višje deželno sodišče, ki pa je tudi pritožbo zavrnilo, nakar je šla revizija na najvišji sodni dvor. Najvišji sodni dvor je revizijo ugodil in razveljavil vse prejšnje sodbe. Vprašanje, če se sme nedoletnica sama pravdati, se mora zanikati. Le takrat se sme nedoletnica sama pravdati, če gre izključno samo za to, s čimer toženka sama prosto razpolaga. V tem slučaju pa se je nastopalo proti toženki kot proti popolnoma samosvojni osebi in se je predlagala obsodba na plačilo in grožnja za eksekucijo brez vsake omejitve imetja. V tem smislu je bila izdana tudi prva obsodba. Glavni proces torej ni imel za predmet samo to, s čimer nedoletna toženka prosto razpolaga, vsled česar ona ni upravičena, da bi se sama pravdala in potrebuje varstvenega zastopstva. Zato je ničnostna pritožba njenega očeta popolnoma upravičena.

Razne stvari.

* **Obsojeni kanibal.** Iz Londona poročajo: Glavni sodnik Zlate obali je pred par dnevi prišel v Plymont. Izjavil je, da se je v Serri Leonu vršila sodba proti nekemu kanibalskemu plemenu. Štirideset kanibalov so obseli.

* **Rešitelj Szczizinskega.** V kazniški Pankratz je umrl bivši ječar Stanislawski ječe, Tarnowski, ki je svoječasn kot ječar Szczizinskega, ki je umoril, kakor znano, galskega namestnika Potockega, pomagal Szczizinskemu k begu in bil za to obsodjen na 4 leta ječe.

* **Zagoneten samomor.** Državni divizije, Kuzmin, ki je bil dodeljen v posebno službo ministrskemu predsedniku Kokovcevu, je poskusil samomor. Ustrelil se je v prsa. Vzrok samomora še ni pojasnen. Vsebinsko Kuzminove pisalne mize je vlada zaplenila in jo drži tajno.

* **Sufragetke, napadalke.** Iz Londona poročajo, da so napadle sufragetke v nekem kopališču višjega magistratnega uradnika Beuneta. Prišile so ga, da je šel na visoko skal-

nato obrežje in ga potisnile na rob propada ter ga hotele vreči v morje. Stari mož si je komaj in le z največjim naporom rešil življenje. Pobegnil je končno, toda sufragetke ga še vedno zasledujejo. Beunet je bil preje kot sodnik zelo strog napram sufragetkam.

* **Potegnili jih je ...** Prebivalstvo v mestu Nantes se je predvčerajšnjem nenadoma silno razburilo. Bilo je kot bi dregnil v mravljišče. Prišla je namreč brzokajka sledeče vsebine: Zopet je pristal Zeppelinov balon v Luneville. Ljudstvo je balon razrgalo in napadlo pruske častnike, jih preteple in več težko ranilo. Vojna neizogibna. Po mestu je zavladalo strašno razburjenje in naenkrat so oblegli vlagalci vse hranilnice in banke, da dvignejo denar. K sreči je prišla kmalu nato druga brzokajka iz Pariza, ki je povedala, da si je dovolil nekdo z mirnimi meščani Nantesa malo šalo.

* **Zanimiva rokojorka v Petrogradu.** Povodom mednarodne tekme rokojorcev, ki se vrši sedaj v Petrogradu, je prišlo po večletnih medsebojnih napovedanjih do boja med slovitim švedskim rokojorcem Abergom in ravno tako znanim ruskim rokojorcem Podubnyjem. Podubny, ki je bil svoj čas najznamenitejši rokojorec, se je pred nekaj leti umaknil na svoje posestvo. Sedaj pa ko je zvedel, da je Aberg v Petrogradu, je zopet nastopil v javnost. Aberg in Podubny sta se borila prvi dan eno uro neodločno. Drugi dan se je boj nadaljeval in je trajal dve uri. Borba je bila izredno huda in ostra, toda ostala je tudi neodločena.

* **Tesač podedoval 150 milijonov.** Iz Petrograda poročajo: Pred pol-drugim letom je umrl v Petrogradu poslednji član slavne ruske plemeniške rodbine Strazanovov, ki ni zapustil nobenega direktnega dediča. Na podlagi ruskih zakonov bi moral imeti, znašajoče kakih 60 milijonov rubljev, to je 150 milijonov kron, pripasti državi. Pred par dnevi pa je prišel k nemu izmed prvih odvetnikov v Moskvi tesač, ki se ravnotako piše kakor umrli bogatin. Mož je prinesel s seboj tudi skrbno na platno pripleteni rokopi, iz katerega je bilo razvidno, da ni bil celi rod Strazanovov povisan v plemeniški rod, temveč samo starejša linija. Mlajši Strazanovci so ostali dodanes kmetovalci, ker pa je bilo natančno dokazano, da je tesač pravi član rodu Strazanovcev, je povzel odvetnik potrebne korake, da postane tesač dedič plemeniškega imetja. In ker ni nikakoršnih ovir, tedaj bo to tesar tudi dosegel na veliko žalost — ruske državne blagajne.

Telefonska in brzojavna poročila.

Domobranski minister Georgi o Redlovi aferi.

Dunaj, 5. junija. V poslanski zbornici je danes začetkom seje odgovoril domobranski minister general Georgi na interpelacije, tičeče se Redlove afere. Minister je s tresočim glasom uvodom svojih izjav izjavil, da je trenutek, ko mora govoriti o ti žalostni aferi najmučnejši v dolgem njegovem življenju. Naglašal je, da je bil Redl eden največjih zločincev, ki so izdali domovino. Naglašal je, da so njegova izvajanja provizorične narave, ker sodna preiskava Redlove afere še ni končana. O stvari je minister izjavil: Na podlagi zaupnega poročila je bil generalni štab opozorjen, da se nahaja v generalnem štabu individui, ki izdaja vojaške tajnosti. Vojaške oblasti so storile vse, da izsledijo krivca. Šele 24. maja ob 6. zvečer so dobile presenetljivo vest in dokaz, da je polkovnik Redl oni zločinec. Vojaška oblast je odredila, da se Redla najstrožje opazuje. Istega dne je prispel Redl z avtomobilom iz Prage na Dunaj. O svojem prihodu je obvestil generalnega advokata dr. Polaka, svojega dolgoletnega znanca in prijatelja. S tem je večerjal v nekem hotelu in mu zaupal, da se je hudo pregrešil zoper svojo oficirsko čast in svoj stan ter ga prosil za revolver, češ da se hoče ustreliti. Nadalje je prosil Polaka naj posreduje pri policiji, da se mu dovoli vrnitev v Prago. Dr. Polak je mislil, da je Redl obolel na duhu, ter telefoniral policiji. Policija je odgovorila, naj ga spravi v njegov hotel. Polaku se je to posrečilo in ostal je pri Redlu v sobi do pol 11. zvečer. Ob 10. zvečer je šef generanega štaba sklical posebno komisijo, ki bi naj konstatirala Redlovo krivdo in izvršila njegovo aretacijo. Predno se je ta komisija konstituirala je bilo že polnoči. Zato je komisija prispela v Redlov hotel še le ob pol 1. ponoči. Našla ga je v sobi v trenutku, ko je hotel izvršiti samomor (posl. Diamant: Brez revolver-

ja.) Imel je na nočni omarici dolg oster nož, na postelji pa je ležala vrčica. Na mizi so ležala pisma naslovljena na sorodnike z datumom o polnoči. Ko je komisija stopila v sobo je Redl rekel: »Vem zakaj ste prišli! Cutim se krivega.« Komisija ga je na to spraševala, kakšne tajnosti je izdal in katere sokrivce ima. Redl je svoj zločin v celom obsegu priznal, rekel je, da je zločin izvrševal še le v zadnjem času, ter odločno zanikal, da bi imel kakšne sokrivce. Naglašal je tudi, da ga organi tuje države s katero je bil v zvezi, niso poznale, ker ej občeval z njimi s šiframi. Komisija je na to odšla in dala hotel strogo zastražiti. Drugo jutro so našli Redla ustreljenega.

Posl. Leuthner: **Od kod je imel revolver?** Minister Georgi: Konstatiram, da ni nihče kriv njegovega samomora. Dne 25. maja se je vršila hišna preiskava v Redlovem stanovanju v Pragi. Ta preiskava je dognala nepobitno, da je Redl vršil špijonažo in dokazala, da je bil homoseksualen, ter da je občeval z nekim poročnikom, ki je bil njegov sorodnik. Ta preiskava je tudi pokazala, da so bile Redlove izpovedbe nasproti komisiji do cela točne. Z globokim obžalovanjem moram konstatirati, da je Redl res izdal več instrukcij splošnega značaja, nanašajočih se na mobilizacijo naše armade agentom tujih držav.

Posl. Nömc: **Tujim državam!** To je važno!

Minister: **Poudarjati je treba, da Redl ni mogel izdati konkretnih vojnih priprav, takozvanih Aufmarsch-Elaborator, ker mu ti elaborati niso bili pristopni.**

Minister je nato slikal potratno življenje Redlovo, velike izdatke, ki so bili posledica seksualno defektne-ga značaja ter reasumiral:

Kolikor se je dalo konstatirati se da špijonaža določeno zasledovati od meseca marca 1912. Izključeno je torej, da bi bil Redl izvrševal špijonažo dolgo vrsto let, zlasti pa v času, ko je bil v evidenčnem biroju vojnega ministrstva. Do sedaj ni bilo mogoče dognati, da bi imel Redl sokrivce. Vest, da bi bilo po Redlovi aferi kompromitiranih več častnikov in neka dama, niso resnične.

Takisto nedokazano je tudi, da bi imel Redl zveze z ruskim konzulom v Pragi Zuyevskim.

Redlova afera tudi ni v zvezi z afero nadporočnika Čedomila Jančiča. — Takisto tudi ni res, da bi bil Redl izdal tajnosti nemške armade. — Koncem svojega govora je minister apeliral na javnost, naj se ne razburja, marveč naj se umiri in zaupa svoji hrabri armadi.

Odgovor domobranskega ministra Georgija je napravil na zbornico globok vtisk.

Poslanec Nömc je predlagal, naj se o ministrovem odgovoru otvori debata, kar pa ni bilo po volji vladi.

Vlada je storila vse, da nažene v zbornico svoje stranke, da s tem prepreči neljubo ji debato. Bala se je namreč, da bi poslanci med debato zahtevali točnih pojasnil glede nekih točk, ki so tudi po ministrovem odgovoru ostale popolnoma temne, zlasti se je bala povedati za katere druge države razun Rusije je Redl še izvrševal špijonažo. Vladi se je posrečilo nagati v zbornico toliko svojih pristašev, da ji je bila zagotovljena večina.

Nömcov predlog je propadel. Za predlog, da se otvori debata so glasovali: Socijalni demokrati, Rusini, vsi Čehi in napredni Jugoslovani, proti predlogu pa Nemci, Poljaki in slovenski klerikalci.

Nato je zbornica nadaljevala debato o finančni reformi. Rusin Bucinovski je nadaljeval in končal svoja izvajanja. Nato je pričel govoriti rusinski poslanec Holubović. Ta bo govoril več ur.

Demisija Lukacsevega kabineta.

Dunaj, 5. junija. Danes ob 11. popoldne je cesar sprejel ogrskega ministrskega predsednika dr. Ladislava Lukacsa. Lukacs je podal vladarju demisijsko celokupnega kabineta, ki je bila sprejeta. Vladar je poveril Lukacsu, da vodi vladne posle provizorično dotlej, ko bo imenovana nova vlada. Popoldne je dr. Lukacs sprejel hrvaškega kraljevskega komisarja Slavka pl. Cuvaja, ki mu je izročil prošnjo za vpokojitev. Cuvajeva prošnja bo uslišana. Tudi reški guverner grof Wickenburg bo prošil za vpokojitev. Kdo bo novi ministrski predsednik, se še ne ve za gotovo. V ospredju se še vedno nahaja kandidatura grofa Šefana Tisze, ni pa izključeno, da bi ne prišel na krnilo prehodni kabinet z generalom Fejervaryem na čelu. Toda ta zadnja kombinacija je malo verjetna, ker se je grof Fejervary izrazil, da bi bil rajši minister v Kamčatki, kakor pa na Ogrskem.

Nemiri na Kitajskem.

Mukden, 5. junija. Kakor poročajo kitajska poročila, je dobila vlada v Pekingju od 3. generalnih guvernerjev v Mandžuriji protest proti nameri, da bi se pripoznal Urga-sporazum. Po ozemlju železnice Peking-Mukden je razglašeno vojno stanje.

Dogodki na Balkanu.

Sestanek srbskega in črnogorskega kralja.

Belgrad, 5. junija. Vzdržuje se vest, da se sestaneta kralj Peter in kralj Nikola na Kosovem polju ob priliki vidovdanskih svečanosti, ki se nameravajo letos prirediti v največjem številu.

O demisiji bolgarskega ministrstva.

Pariz, 5. junija. »Matinov« dopisnik javlja iz Sofije: Včeraj dopoldne so imeli voditelji bolgarske opozicije sestanek, na katerem so se izrekli, da ministrski predsednik Gešov ni imel povoda demisionirati in da bi moral njegovo ministrstvo ostati še nadalje na krmlu. Car Ferdinand je demisijo Gešovega kabineta že sprejel. Bodoči ministrski predsednik bo ali dr. Danev ali pa vodja demokratske stranke dr. Malinov.

Bolgari se umikajo z zavzetih pozicij.

Belgrad, 5. junija. Bolgarske čete, ki so včeraj zavzele utrjene pozicije pri Štipu, so se danes s teh pozicij zopet umaknile in sicer pred potekom roka 24 ur, katerega jim je dal poveljnik srbskih čet za umaknitev.

Demobilizacija na Turškem.

Carigrad, 5. junija. Turška vlada je odredila splošno demobilizacijo armad, ki stoje pred Čataldžo in Bulairom. Demobilizacija se izvrši v najkrajšem času.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Metodovo družbo: dr. Gvidon Serbec, odvetnik v Ormožu, 20 K, mesto venca na grob g. Ivana Kočevarja, v Središču.

Živeli nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. junija: Karel Štrukelj, sin zidarskega pomočnika, 2 leti, Streliška ulica 15.

Dne 4. junija: Rudolf Klopčar, južne železnice revident, 34 let, Emonska cesta 2. — Otilija Valenta, zasebnica, 62 let, Gosposka ulica 10. — Fabijan Dragič, trgovski zastopnik, 35 let, Vrhovčeva ulica.

V deželni bolnici:

Dne 2. junija: Ivan Kožar, konjski hlapec, 23 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Resnično si ne morete predstavljati,

kako izredno dobrodejna so redna umivanja glave s Pixavonom. Pixavon je voljno, tekoče kotranovo milo, ki so mu na patentiran požlahtnjevni način odvzeli zopni kotranov duh. Splošno

je znano, da smatrajo kotran za naravnost suvereno sredstvo za negovanje las in kože na glavi. Najznamenitejši dermatologi imajo negovanje las s kotranovim milom

za najbolj učinkovito. Tudi v daleko znani Lassarjevi metodi negovanja las igra poraba kotranovega mila za umivanje glave bistveno vlogo. Pixavon ne čisti samo las nego zaradi kotrana, ki je v njem, naravnost poživlja lasišče. Pixavon se prekrasno peni in se prav rad da splakniti z las. Ima prijeten duh in zaradi kotrana, ki ga obsega, deluje proti parazitarnemu izpadanju las. Steklenica stane poltretjo krono in zadostuje za več mesecev. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Vsi boljši damski in moški frizerji izmivajo glave s Pixavonom.

Mnenje gosp. dr. O. Linderja
v Gradcu.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Vaš izdelek železnato vino - ki-
na Serravallo je svetovnoznano in
gotovo ne rabi priporočil. Izkušnje,
katere sem jaz imel z njim potrjujejo
v polni meri njega zasluge radi kate-
rih je pohvaljen po pravici od naj-
večjih zdravniških kapacitet.

Gradec, 6. junija 1911.

Dr. Linder.

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

Bay - rum
s konjčkom

tvrdke Bergmann & Co, Dečn na Labi
ostane prej ko slej najboljši vseh
vod za glavo, za racionalno ne-
govnanje las, zabranjuje vsakršno
tvoritev luskin, prezgodnje osive-
nje in izpadanje las ter jači lasne
korenine. Premnogo priznanj. V
steklenicah po K 2— in K 4—
se dobiva po vseh lekarnah, dro-
gerijah, par fumerijah in brivnicah.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 5. junija 1913

Razložišni papirji.	Dinar	Blagov
4% majeva renta	82.50	82.70
4-2% srebrna renta	86.40	86.60
4% avstr. krona renta	82.85	83.05
4% ogr.	81.70	81.90
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	87.—	88.—

Srednje.	457—	469—
Srečke iz 1. 1860 1/2	634—	646—
„ 1864	290—	300—
„ tiske	283—	293—
„ zemeljske I. izdaje	246—	256—
„ II.	233—	243—
„ ogrske hipotečne	475—	485—
„ dun. komunalne	474—	484—
„ avstr. kreditne	64.50	69.50
„ ljubljanske	54—	58—
„ avstr. rdeč. križa	32—	36—
„ ogr.	26.50	30.50
„ bazilika	232.50	235.50
„ turške	—	—

Dolinos.	414—	420—
Ljubljanske kreditne banke	624.10	625.10
Avstr. kreditnega zavoda	510—	511—
Dunajske banke družbe	125.50	126.50
Južne železnice	718.25	719.25
Državne železnice	969.25	970.25
Alpine-Montan	344—	345—
Češke sladkorne družbe	264.50	265.50
Zivnostenske banke	—	—

Valute.	11.42	11.47
Cekini	117.95	118.20
Marke	95.60	95.80
Franki	93.15	93.35
Lire	253—	253.75
Rublj.	—	—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 5. junija 1913.

Termin.

Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	11.54
RZ za oktober 1913	za 50 kg	9.45
Oves za oktober 1913	za 50 kg	8.44
Koruza za junij 1913.	za 50 kg	8.06
Koruza za julij 1913.	za 50 kg	8.14

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
4.	2. pop.	738.0	29.1	sr. jzh.	jasno
5.	9. zv.	738.3	20.6	sl. jzh.	„
6.	7. zj.	738.4	18.1	sl. svzh.	„

Srednja večerajšnja temperatura 22.0°, norm. 16.4°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Posebni mrtvaški listi se ne izdajo

Potrtega srca naznanjamo v
lastnem in v imenu vseh sorodnikov
žalostno vest o smrti svoje iskreno
ljubljene, nepozabne sestre, svakinje,
tete in sestrične, gospodične

Otilije Valenta
zasebnice

ki je po dolgem, težkem trpljenju,
previdena s sv. zakramenti za umi-
rajoče, včeraj v sredo ob 4. uri
popoldne blaženo zaspala v Gospodu.
Pogreb drage pokojnice bo v pe-
tek, 6. junija ob 5. popoldne iz hiše
žalosti, Gosposka ulica št. 10, na
pokopališče pri Sv. Križu. 2012
Sv. posmrtna maša se bodo slu-
žile v več cerkvah.

V Ljubljani, 5. junija 1913.

Žalujejo ostali.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

Doti Dragič roj. Stjepani na-
znana v lastnem, v imenu svojih
otrok **Valterja** in **Renata** ter vseh
sorodnikov pretužno vest o smrti
svojega iskreno ljubljene soproga,
očeta, sina, brata in strica, gospoda

Fabiana Dragiča

zastopnika Prve ogrske bom-
bazine industrije d. d. v Budapešti

ki je v sredo, dne 4. junija ob 7.
zvečer po dolgem, težkem trpljenju,
previden s sv. zakramenti za umi-
rajoče, blaženo zaspal v Gospodu.
Zemski ostanki dragega pokoj-
nika se v petek, dne 6. junija ob
3 1/2 uri popoldne iz hiše žalosti,
Vrhovčeva ulica 1, prepeljejo na po-
kopališče pri Sv. Križu, kjer se po-
lože k večnemu počitku. 2014
Sv. zadušna maša se bodo slu-
žila v soboto, dne 7. junija v Sem-
peterski cerkvi.

V Ljubljani, 4. junija 1913.

1. kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet v zastop-
stvu občine Dunaj — Mestni pogrebni zavod.

Zahvala.

O prenatli izgubi našega dobrega
soproga, očeta, brata in tasta go-
spoda

Fran Pavlošiča

c. kr. nadpoštara

se zahvaljujemo preč. g. kanoniku
Novaku za zadnja tolažila, gg.
med. svetniku dr. Jelovsku, dr. Ho-
čvarju za tako ljubeznivo olajšanje
bolečin, obitelji ravnatelj Grčarjevi
za veliko požrtvovalnost, daritjem
krasnih vencev, gg. tovarišem c. kr.
uradnikom, prost. gas. društvu, pošt.
uslužbenecem ter vsakemu posebej
za spremstvo rajnega k večnemu
počitku, ter za vsa osebna in pis-
mena tolažila.

RADOVLJICA, 3. rožnika 1913.

2002

Žalujejo ostali.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja in za vse darovane vence povodom
smrti našega ljubelega dobrega soproga, očeta, oz. starega očeta, gosp.

Martina Karba

sedlarja in posestnika v Ljutomeru

se vsem iz srca zahvaljujemo.

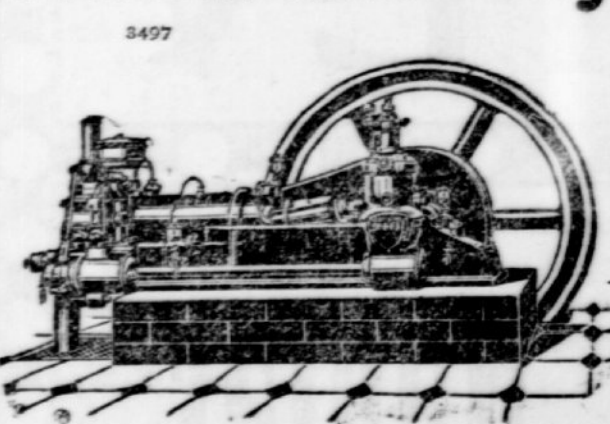
2005

V Ljutomeru, dne 4. junija 1913.

Alojzija, žena.

Rihard, Ernest, Angela in Milka, otroci.

Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“

za bencin, bencol, petrolin, surovo
olje, sesalni plin, svetilni plin i. t. d.
**Motorji za surovo olje „sistem
Diesel“. Bencinove lokomobile.
Najmodernejša konstrukcija.
Največja trdnost! Najvarčnejši obrat!**
Dosej prodanih čez 115.000 mo-
torjev z 1,175.000 konjsk. silami.
Specialni prospekt 541 gratis.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. sl.
Zastopstvo Heckl & Pohl, Trst, Via Torre Bianca 10.

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
(Kolizej):

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
(Kolizej):

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

.. v različnih najnovejših slogih. ..

Vsakovrstno drugo pohištvo.

**Priznana solidno blago
ter najnižje cene.**

Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

== različne kakovosti. ==

Velika izbira 3408

otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Posebni mrtvaški listi se ne izdajo.

Potrži globoke žalosti naznanjamo
vsem sorodnikom in znancem preža-
lostno vest, da je ljubi Bog v ne-
razrešljivem svojem sklepu najinega
edinca, iskrenoljubljene, najlep-
menitejšega in najpožrtvovalnejšega
sina 2011

Rudolfa Klopčarja

revidenta Južne železnice

po dolgem, težkem trpljenju, previ-
denega s sv. zakramenti za umi-
rajoče ob 12. opolnoči poklical v
boljše življenje.

Truplo v najlepši dobi življenja
preminulega dobrega sina bo v petek,
6. junija, ob pol 7 v hiši žalosti na
Emonski cesti št. 2 slovesno blago-
slovljeno, na to pa na pokopališču
pri Sv. Križu položeno v lastni grob.
Posmrtna maša se bodo služile
v trnovski farni cerkvi.

Prosiva tihega sožalja.

V Ljubljani, 5. junija 1913.

Franc Klopčar,

ekspedient Juž. žel. v p.

Roza Klopčar

starši.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

V najem se odda na Brezjah pri Mar. Pomagaj
dobro idoča 2003

pekarija z vso opravo.

Pekarija je v dobrem stanu in sama v
okraju. Nastopi se s 1. julijem. — Več
se izve pri **Al. Frelihu, pos. in gostil-
ničarju na Brezjah, Gorenjsko.**

Pivovarna Union v Sp. Šiški
sprejme več pridnih

delavk

za polnitev pive v steklenice
2013

Ušla je grlica

kder je najde, je prečen, da je
primose lastnol, Franca Jožeta
cesta št. 11, II. nadstropje na
levo, proti primeram plačilu.
2007

Išče se gostilna v najem,

takoj, s koncesijo in opravo,
najraje na doželi.

Vprašanja pod „F. M. 100“ na
upravnistvo »Slov. Naroda«. 2008

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akrtov vrec 38°C., ki daje vsak
dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem,
Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim
in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in
masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo
podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborno in cene restavra-
cije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava.** 1178

Po Najvišjem pooblaščenju Njegovega

ces. in kralj. apostolskega Veličanstva.

Izredna

c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija obsega 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 K. 1911

Žrebanje bo javno na Dunaju 3. julija 1913. — Srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstr. 5,
v loterijskih nabiralnicah, trafikah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih,
v menjalnicah itd.; igralni črteži za kupce srečk zastoj. — Srečke se pošljejo pošt. prosto.
Od c. kr. loterijskega dohodarstvenega ravnateljstva (oddelek za drž. loterije).

E 94/13-8

199

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju kmetijske hranilnice in posojilnice v Starem
trgu pri Ložu se vrši

dne 23. junija 1913 dopoldne ob 9. uri

pri tem sodišču v sobi št. 6. **dražba zemljišč:**

Vložna številka	Katastralna občina	Število parcel in vrsta obdelovanja	Površina			Cenilna vrednost		Najnižji ponudki	
			ha	a	m ²	K	v	K	v
47	Podcerkev	hiša št. 12 v Podcerkvi vrt 21 njiv 21 travnikov 5 pašnikov 2 gozda 65 gozdnih parcel pritikline	2 7 7 1 27	3 22 46 28 05 48	85 68 66 65 94 20	57006	—	38118	66
14	„	5 pašnikov	4	17	10	1482	—	938	—
17	„	hiša št. 10 v Podcerkvi 2 vrta 10 njiv 9 travnikov	8	7 59 11 86	55 11 62	3000	—	2000	—
19	„	8 njiv 3 travniki 2 pašnika	12	82 36 42	45 18 60	3764	—	2409	33
86	„	travnik	21	87		400	—	266	66
100	„	njiva	4	50		230	—	153	33
101	„	njiva	14	35		120	—	80	—
121	„	njiva	22	48		384	—	256	—
129	„	2 njivi	6	97		160	—	106	66
142	„	3 njive	45	79		888	—	592	—
154	„	5 njiv travnik	24 18	59 52		640	—	426	66
155	„	njiva	2	05		150	—	100	—
156	„	travnik	10	06		120	—	80	—
157	„	njiva 2 travnika	17 13	66 59		600	—	400	—
168	„	2 njivi travnik	5 3	18 60		210	—	140	—
187	„	2 njivi	24	86		504	—	336	—
189	„	njiva	5	11		80	—	73	33
207	„	njiva	18	67		384	—	256	—
217	„	njiva	9	96		120	—	80	—
230	„	njiva	16	11		300	—	200	—
231	„	njiva	12	44		300	—	200	—
232	„	njiva	14	28		300	—	200	—
233	„	vrt 36 njiv 13 travnikov tovarna in opekarna	2 1	6 91 40 38	48 36 38	82289	—	41144	50
239	„	njiva	5	04		80	—	53	32
242	„	njiva	13	99		300	—	200	—
252	„	36 njiv 14 travnikov gozd	3 7	13 46 35	66 11 50	9348	—	6232	—
286	„	travnik	1	87		120	—	80	—
287	„	njiva	18	77		230	—	153	33
293	„	2 travnika njiva	2	96 10	82 51	340	—	233	33
296	„	njiva	5	22		80	—	53	33
304	„	6 pašnikov	16	81	05	1660	—	1106	66
227	Dane	43 gozdnih parcel	11	41	14	10800	—	7200	—
53	Otok I.	5 travnikov	4	31	10	1000	—	666	66
298	„	travnik	4	47	04	200	—	133	33
75, 76,	Stari trg	gozd in pravica do pašnika				8740	—	5826	66

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 982

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Sprejme se takoj v trajno delo

kleparski pomočnik.

Anton Ribič, klepar v Metliki.
2009Pozor vrtnarji in gostilničarji!
Na prodaj so 1887

stavbne parcele

v bližini pokopališča pri Sv. Križu, Cesta med hmeljniki v Ljubljani. Pojasnila daje Fr. Kunaver, kamnosek istotam.

Slovensko-italijansko 2001

korespondentinjo

začetnico, sprejme
Internationale Maschinengesellschaft, Bregenz a. B.

Sir à la Trappe od 1—1 1/2 kg.

à kg. K 1'90

Sunjski groyski sir od 4—5 kg.

à kg. K 1'80

Ia čajno presno maslo kg. K 2'80

Ia maslo (Butterschmalz) „ „ 2'40

1894 razpošilja

mlekarna Vranešič, Sunja.

VOZNIKI!

Odda se vožnja

3000 kubičnih metrov okroglega in tesnega lesa iz gozda na kolodvor, po dobrih potih. 1967

Vprašanja na upravništvo »Sl. Naroda«.

Prva Lička Štedionica u Gospiću daje v najem svoj

hotel „Lika“

sestojč iz 15 sob, jedilnice s 4 stranskimi prostori in kopalnice počenši od 1. oktobra 1913. — Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo Prve Ličke Štedionice v Gospiću, Hrvaško. 2004

G. Skrbic

Zagreb, Ilica 40.

Tvornica žaluzij rolet, lesenih in železnih vetrnic
Telefon 492.
Ceniki in troškovnik na zahtevo brezplačno.

48 ur

ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni spolov, iztok, kapavico, bolezni v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris
Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Lekarna Mariabill, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20
vzjetju ali ako se znesek pošlje napre.

!! 500 kron !!

Vam plačam, ako Vam moj uničevalec korena mazilo »Ria« ne odstrani brez bolečin v 3 dneh kurjih oces, bradavic in otiščancev. Lonček z jamstvenim pismom 1 krono. — Komeni, Košice (Kaschau) I. Postfach 12/64, Ogrsko. 616

Dobro ohranjena 2010

otročka postelja

se cenó prodá v Knaflövi ul. 7, pri hišniku.

Volčji psi

čistokrvne pasme, najboljši spremljevalci in varuhi, se oddajo. — Več v pisarni: Kolodvorska ulica št. 26. 1980

Specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. Kette

Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.

Slamniki, klobuki, čepice, kravate, modno :: perilo itd. itd. ::

Vse športne potrebščine za tenis, lov, turizmo in telovadbo.

Vozovi brez ventila:

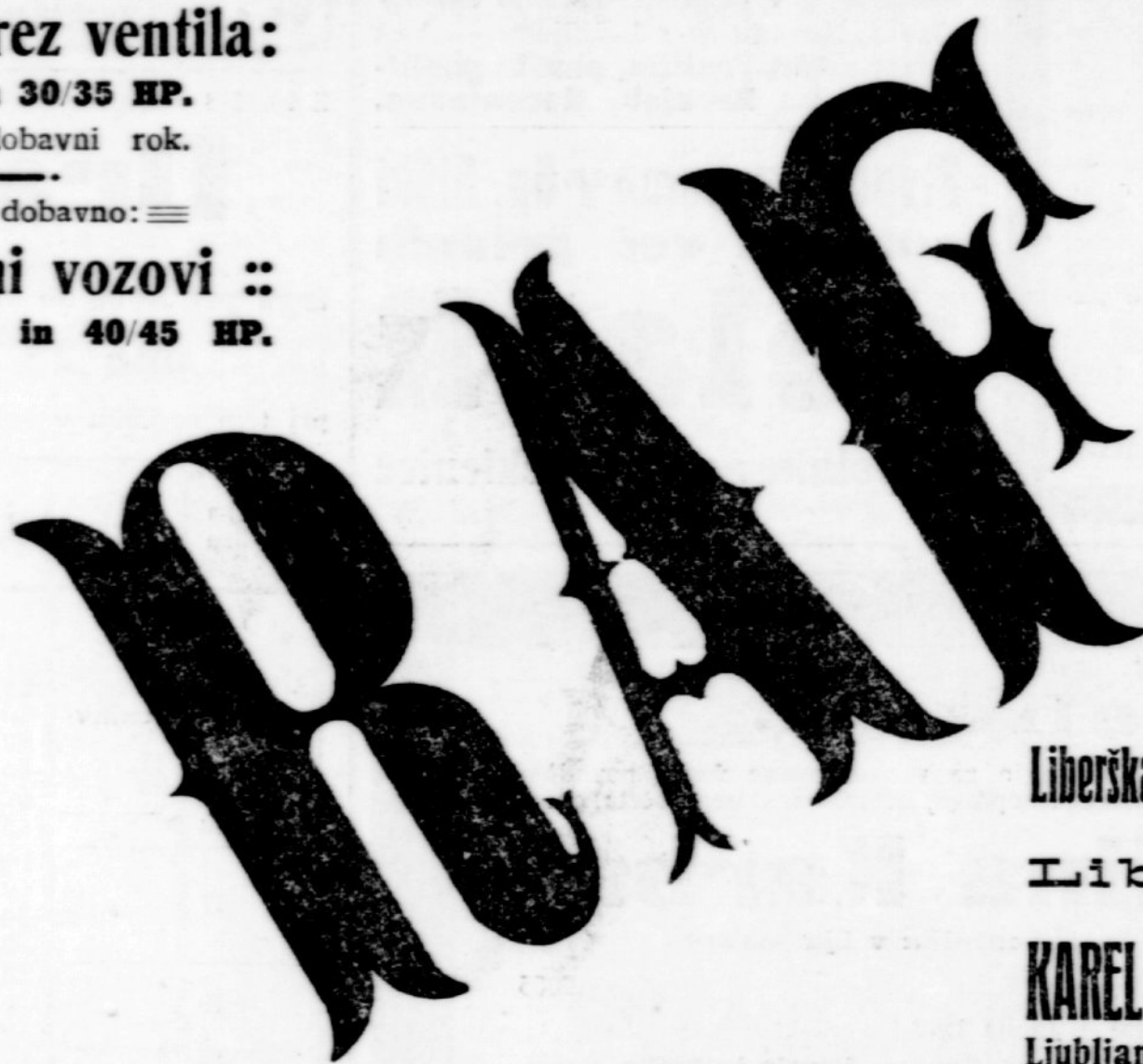
25/30 in 30/35 HP.

Kratek dobavni rok.

Tako dobavno: ::

:: Ventilni vozovi ::

14/18, 24/28 in 40/45 HP.

Liberška tvornica avtomobilov z o. z.

Liberce, Češko.

KAREL ČAMERNIK & KO.

Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.

PRESELITEV

Tovarna pohištva J. J. Naglas

naznanja vdano,

da se je vsled poškodb na hiši Žurjaški trg šte. 7 morala začasno preseliti s svojo zalogo in prodajalno pohištva na Kongresni trg št. 12, vogal Vegove ulice

ter prosi najvljudneje velečenjene p. n. odjemalce, da jej blagovolijo ostati zvesti.

Z odličnim spoštovanjem

1860

J. J. Naglas.

Več čevljarskih pomočnikov

za izdelovanje gornjih delov in dva učenca sprejme 1964
Anton Kremesec, čevljar v Metliki.

Kupijo se že rabljeni, a dobro ohranjeni gostilniški 1987

stoli in mize

ev. tudi druge gostilniške potrebščine. Naslov: „B. K.“ poštno ležeče, Ljubljana.

Knjigovodja in korespondent,

(strojepisec) z večletno prakso, in najboljšimi referencami, opravlja vse pisarniške dela popolnoma samostojno, želi primerne službe. Nastop takoj, event. pozneje. — Prijazne ponudbe pod: „Samostojnost 210“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 1958

Hišno opravo

nove vrste iz mahagonija za kompletno spalno sobo 2006

prodaja poceni Ivana Prosen v Lescah.

Učenca

poštenih kmetskih staršev, s primerno šolsko naobrazbo ter z veseljem do trgovine, 1981

sprejme takoj pod ugodnimi pogoji trgovska tvrdka

J. Kušan, Kranj, Gorenjsko.

Trgovina

v prometnem kraju na Dolenjskem, ob državni cesti tik tovarne, 1983

se takoj prodaja.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIJEVNOST IN PROSVETO
Letnik XXXIII. (1913).

Ishaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v svezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrta leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto Posamezni svezki se dobivajo po 80 h.

„Národná Tiskarna“ v Ljubljani.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otročkih oblekah

in krstni opravi.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 58,401.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalijo K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa poljevala daje: čigar pisarne so v lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!